

DEBRECZEN

XVIII. évi. 239. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

A leventék

hús esztendejéről emlékeznek most még szerte az országban. Hús esztendő egy intézmény életében nem nagy idő, de a magyar levente intézmény életében olyan hősi kor, mellyel, melynek elteltével büszkén dicsekedhetünk. Mi voltunk az elsők Európában, akik az ifjúság tüzetes katonai kiképzésére és nevelésére gondot fordítottunk. A német és olasz ifjúsági mozgalmak, szervezetek csak ezután alakultak meg. Mi éreztük meg elsőnek a világon, hogy csak az ifjúsággal lehet és szabad újjáépíteni romjából az országot. Az idősök, az apák felügyelete, vezetése mellett az ifjaknak kell az alapot lerakni, nekik kell építeni!

Hús esztendő.
Urísten, micsoda idők voltak azok.

Romokban heverő ország.
Pusztulás és kifosztottság mindenütt. Az átkozott kommunizmus és oláh megszállás borzalmai még mindenütt ott kísértettek. Es bent ült az ország minden gócéban a megbízott, az ellenőrző, az idegen, aki argus szemmel csak azt figyelte, hogy halottáiból fel ne támadhasson ez a nemzet. És ekkor, ezekben a vészterhes időkben pattant ki a gondolat: katonás nevelést minden külső jelleg és forma nélkül.

Igy indult el a levente intézmény gondolata.

Azt még a legátkozottabb kisanántant szellem sem tudta megakadályozni, hogy a magyar gyermek egészséges neveléséről gondoskodjunk. Tudomásul kellett vennie a világnak, hogy a nagy magyar temető árka mellett tavaszi virágok hajtanak, akik egykor gyümölcsöt hoznak s lesz idő, amikor a virágból hajtott gyümölcsről beszél a nagy világ...

Es eljött éve a csodáknak.

A csendben, zaj nélkül, de annál érvényesebben dolgozó levente intézmény elvégezte a rábizott feladatát emberül. Mikor megszabadultunk az átkozott ellenőrzéstől, amikor katonai nemzet lettünk ismét felderült, csonka hazánk minden zegéből, zugából sereggestől jöttek a leventék, mint csaknem teljesen kiképzett katonái a hazának. A felvidéki felvonuláson már a levente győzött a honvéd mundérjában. Törhetetlen, verhetetlen kedvvel és lendülettel állotta a harcot, tette meg a farsztó menetet és a húszesztendős cseh katonaság mértéken felüli technikai kitartását meggyőzte lelkesedéssel és katonai virtussal. Az erény győzött az erkölcstelenség fölött. A levente lelkesületű honvéd hazát gyarapított és teszi azóta is fogyhatatlan kedvvel és lankadatlan lendülettel!

Az elrepült hús esztendő csak erőforrás számunkra, de hisszük és valljuk, hogy a magyar levente még csak ezután fogja megmutatni, hogy kik valójában és mire keltenek Isten igazából a magyar leventék...

SZTALIN ELHAGYTA MOSZKVÁT

A szövetséges csapatok további előnyomulása Kelet-Ukrajnában — A honvédcsoportok fontos pontokat ragadtak el az ellenségtől — Odesszát bekebelezte Románia

Moszkvától ezer kilométerre, Kujbisevbe helyezte át a szovjetkormány székhelyét

Japan célja a kínai viszály megoldása, szilárd védelmi állás és a világbéke helyreállítása

Magyar jelentés

A hadieseményekről szóló hírek most a keleti front déli szakaszára irányítják a figyelmet. Az Azori tenger partján tovább nyomultak a német csapatok és SS kötelek uccai harcokkal elfoglalták Taganrog kikötővárosát.

Taganrog elfoglalása Szovjet-Oroszország központját elvágta a Kaukázustól. Sztalinak a Kaukázussal való összeköttetésre már csak a Szaratovon (Sztalingrádon) át vezető út áll rendelkezésre, ez azonban nagy kerülőt és csekély teljesítőképességű vasutat jelent. A Donec innenső oldalán általában elintézetnek tekinthető a szovjet ellenállás.

Nyilvánvaló azonban, hogy a németek nem fognak megállni a Donecnél. Az a körülmény, hogy Sztalin három kormányra — moszkvai, szamarai és tifliszi kormányra — bizza az igazgatást, a mérhetetlen orosz tömb kezdődő politikai és igazgatási széthullására mutat. A külön tifliszi kormány kinevezése maga is mutatja, hogy a Kaukázus teljes elválasztásával számolnak. E kormány önkormányzati jellege a Kaukázus régi függetlenségi törekvéseinek emléket idézi fel, annál inkább, mert Georgia népe mindig akarata ellen foglalt helyet az orosz birodalomban, akár cári, akár bolsevista volt ennek kormányformája.

MOSZKVÁT

a szovjet hadvezetőség véraldozatot nem kímélve védeni akarja, ameddig bírja. A városban ostromállapotot hirdettek és minden épkezláb embert beakarnak állítani a védelemre. Ma Sztalin viszont elhagyta Moszkvát.

Ezzel kapcsolatban olasz katonai körökben rámutatnak arra, hogy Sztalin ama törekvése, hogy minden áron védelmezze a moszkvai központi iparvidéket — Kalinin, Ivanovo, Jaroszlav vidéket. — elősegíti az utolsó bolsevista hadseregek és fegyverek összezúzását. A szovjet kormány újabb katonai hibát sugalmaz, amelyet — igaz — politikai okok tesznek érthetővé.

Ejtszaka érkezett hír szerint a szovjet kormány székhelyét Kujbisevbe helyezte át, mely a Volga középső folyása vidékén, a Tatár-földön, Moszkvától ezer kilométerre van.

A TÁVOLKELETI HELYZET
még korántsem tisztázódott. Tozso

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Ukrajnában harcoló szövetséges erők az egész arcvonal hosszában sok helyen áttörték a szovjet csapatok utóvédvonalát és len-

dületesen üldözik az ellenséget. A honvédcsoportok előretörésük során fontos pontokat ragadtak el az ellenségtől és néhány hidfőállást vettek birtokukba.

Japan miniszterelnök vasárnap beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy nem szükséges a mai helyzet rendkívüli komolyságára rámutatni. Minden erőfeszítést meg kell tenni, hogy a kínai viszály befejezésével elérjék a célul kitűzött nagyázsiai életér megteremtését. Erre a célra azonban minden erőt meg kell feszíteni a fegyverkezés tökéletesítésére, az ipar termelőképességének a növelésére és egy általános védelmi állapot megteremtésére. Sohasem volt nagyobb szükség a béke és a rend biztosítására, mint most.

Londoni távirat azt közli, hogy a Times diplomáciai munkatársának értesülése szerint Sir Robert Craigie tokiói brit nagykövet utasítást kapott, hogy haladéktalanul lépjen érintkezésbe a japán külügyminiszterrel s folytasson vele megbeszélést. Úgy tudja a lap, a nagykövet ki fogja fejteni, hogy Nagybritannia és dominiói, valamint az Egyesült Államok elvannak határozva: ellentállást tanúsítanak minden további agresszív politikával szemben. Nincs kétség arra nézve sem, hogy a demokratikus hatalmak egyhangú elhatározása folytán továbbra is támogatják Kínát. Kevés remény van arra, — írja a Times, hogy Washingtonhoz intézett japán javaslatokat elfogadhatnák.

TOGO

az új japán külügyminiszter rádióbeszédet mondott. A többek között kijelentette, hogy Japan politikájának célja a világbéke helyreállítása. Ugyanakkor azonban szilárd védelmi állás minden olyan körülmény ellen, amely biztonságát veszélyezteti.

Tozso miniszterelnök beszédet mondott a hadügyminisztérium összevülekezett tisztjei előtt és hangsúlyozta: A népnek szorosan össze kell fognia, hogy minden nehézséget felkészülve fogadhasson. Mint a Jomiuri Simbun jelenti. Tozso tábornok három pontban foglalta össze utasításait: 1. A nemzet egyesített erőinek felhasználásával meg kell oldani a kínai viszályt, 2. Japan válaszul áll a felemelkedés és hanyatlás között, 3. a japánellenes erőkötől kezdett bekerítés elleni küzdelemben olyan intézkedéseket kell tenni, amelyek biztosítják Japan jólétét és biztonságát.

IRORSZÁG

De Valera ir miniszterelnök vasárnap beszédet tartott, melyben azt hangoztatta, hogy Irország nagy veszélyben forog. Berlii politikai körök véleménye szerint egyáltalán nem nehéz megmagyarázni e kijelentést, hiszen az Atlanti óceán túlsó partjáról szinte naponta érkeznek nyilatkozatok, amelyek úgy értelmezhetők, hogy mikor végeznek már ezzel a politikailag zavaró szigettel. Ilyen körülmények között nagyon is érthető — mondják Berlinben. — hogy De Valera helyesnek látja, hogy végre szakítson eddigi tartózkodó magatartásával.

AFGANISZTÁN

Ankarai NTI távirat szerint török politikai körökben figyelemmel kísérik az Afganisztánra növekedő, egyre nehezedő angol-szovjet nyomást. Sok helyen kísérletet látnak benne arra, hogy elhárítsák a szovjet végső összeomlását. Mindazonáltal meg vannak győződve arról, hogy a Szovjetunió kétségbeesett helyzetén mitsem javítana, ha az angolok esetleg be is vonulnának Afganisztánba, amit itteni körökben az iráni tapasztalatok alapján nem tartanak lehetetlennek. E körök véleménye szerint a Szovjetunió számára az egyedül lehetséges angol segítség az, hogyha az angolok harca szállnának az európai szárazföldön, a britek azonban nem képesek erre.

AMERIKA

Willkie háborúra uszító beszédet mondott az amerikai rádióban. Többek között ezeket mondotta:

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

Dávid Kálmán
uridivat és egyenruha
szabó mester
műhelyét megnyitotta
Kálvin tér 3 alatt

Végleg le kell mondanunk a béke fenntartásának reményéről. A német hadseregek Moszkva külvárosai előtt állanak. Meg kell szüntetnünk az öcselést, Tokió, Berlin és Róma elválaszthatatlanul össze vannak kötve egymással. Ezután Wilkie a semlességi törvény azonnali megszüntetését követelte. Százmilliárd dollárt tesznek ki

Illetékes német cáfolat
Long amerikai államtitkár állításaira

Berlin, október 20. Német illetékes helyről közlik: Valóban példátlan ocsmányság lenne — mint a Wilhelmstrassen külföldi újságírók előtt hangzottak — az a Long amerikai h. államtitkárnak tulajdonított állítás, ha tényleg elhangzott, amely szerint Németország felszólította Olaszországot, hogy egymillió katonát küldjön a Szovjet-Unióba és egyéb helyekre, azután pedig a náci Olaszországot szándékoznak megtámadni. Ilyen nyilatkozatok — mondják — csak olyasvalakiktől származhatnak, aki maga is képes lenne ezeket a gondolatokat valóra váltani. Hiába keresnők a német történelemben támpontokat, ame-

Amerika új fegyverkezési költségei, melyekkel a tervezet szerint azt akarják elérni, hogy 2-3 éven belül eltüntessék azt az előnyt, melyet Németország elért a fegyverkezés terén — mondja egy washingtoni jelentés.

Visszont Thomas köztársaság-párti képviselő kijelentette, hogy az Egyesült Államok nem rendelkezik annyi hadianyaggal, amennyi a jelenlegi háborús anyagforgasztás mellett egy hétre elegendő lenne. Szándékos rongálások, bérmozgalmak és egyéb munkamegszakadások annyira megakadályozták a termelést, hogy csak az évi szükségletnek 2 százalékkal rendelkezzek. A hadianyaghány következtében tisztá öngyilkosság lenne, ha az Egyesült Államok expedíós hadsereget indítana útnak — fejezte be szavait a képviselő.

lyek ilyen rágalmaknak alapul szolgálhatnak. Ami pedig magát a német-olasz viszonyt illeti, a Führer és a Duce személyes viszonya eléggé ismeretes ahhoz, hogy minden kétséget kizárjon Németország és Olaszország sorsközössége és a két ország messze jövőbe néző politikai döntése tekintetében. Feltűnőnek mondják Berlinben azt a körülményt, hogy az ilyen állítások, amelyek állítólag Long h. államtitkártól származnak, röviddel azután kelhetek szárnyra, hogy Philips, az Egyesült Államok római nagykövete visszaérkezett Amerikába. (MTI)

Német hadijelentés

Feltartózatlan előnyomulás a Donec medence iparvidéke ellen

A német véderő főparancsnokának közli: A keleti arcvonal déli részén a német, olasz, magyar és szlovák hadosztályok feltartóztatlanul nyomulnak előre a Donec medence iparvidéke ellen. A hadmű-

veletek az arcvonal többi szakaszán is eredményesen folynak. A légierő a keleti arcvonal valamennyi részén hatásos támadásokat intézett fontos vasútvonalak és közlekedési összeköttetések ellen. (MTI)

Sztalin elhagyta Moszkvát

Páncélvonaton rendezi be főhadiszállását

Stockholm, okt. (Német TI) Az Aftonbladet egyik istambuli különjelentése szerint Sztalin Moszkvát ismeretlen céllal hagyta el, jól ér-

tesült körökben azt hiszik, hogy Sztalin főhadiszállását egy páncélvonaton rendezi be s így nem lesz állandó tartózkodási helye. (MTI)

Ostromállapot Moszkvában

Sztalin három tábornokot bizott meg »Moszkva rendjének« biztositásával

Amszterdam, okt. 20. (Német TI) A brit hírszolgálat szerint Sztalin parancsot bocsátot ki s ebben elrendeli Moszkvában az ostromállapotot. (MTI)

delem erőit és a munkászászlóaljait. Minden moszkvai munkást újból felszólítottak arra, hogy minden lehető segítséget megadjanak a várost védelmező csapatoknak.

Mint a brit hírszolgálat a moszkvai ostromállapotról jelenti, Sztalin rendelete október 20-án lép életbe s megtiltja a közlekedést a városban éjjel és reggeli 5 óra között. A »leghíresebb rend« fenntartását a városban és környékén Szinilov vezérőrnagyra, Moszkva parancsnokára bízták. Ecéltől rendelkezésére bocsátották a belső vé-

A szovjet fővárostól nyugatra levő területek védelmezésével és rendjének fenntartásával Jukov tábornokot, a nyugati arcvonalon küzdő hadsereg parancsnokát s Artemiev altábornagyot, a moszkvai helyőrség parancsnokát bízták meg. (MTI)

Házról-házra akarják védeni Moszkvát

Stockholm, okt. 20. (Német TI) A Pravda, — mint a brit hírszolgálati iroda jelenti, — vezércikké felhívja Moszkva lakosságát, állítson fel hadsereget, amely ha szükséges, uccáról uccára, házról házra védelmezi a szovjet fővárost. A felhívást a moszkvai rádióban is felolvasták. A cikk foglalkozik a Sztalin utasítására elrendelt ostromállapottal s kijelenti, hogy az eddigi intézkedések döntőfontosságúak a főváros védelme szempontjából. A lap kioktatja a lakosságot, hogyan kell elbánni az ellenséges páncélosokkal, hogyan gyorsíthatók meg az erődítési munkálatok és felszólít mindenkit, készsüljön fel arra, hogy akár életét is fel kell áldoznia a főváros védelme érdekében. Mindenkinék,

aki a puskát kezelni tudja, »szent kötelessége«, hogy útját állja az ellenségnek. Minden uccát, minden házat erődde kell alakítani, aki ezt a parancsot megszegné, haditörvényszék elé állítják, a lázítókat, kémeket és más ellenséges ügynököket pedig a helyszínen agyon kell löni. (MTI)

Fehér Ruténia

Berlin, okt. 20. A balti államokon kívül a most Fehér-Ruténianak nevezett Fehér-Oroszországot is magába foglaló »keleti tartományok« kormánybiztos, Lohse körzetvezető Fehér-Ruténia fővárosává Minszkot jelölte ki és ennek a tartománynak az élére Kube volt körzetvezetőt nevezte ki főbiztosá. Litzmann SA főcsoportvezetőt ha-

sonló minőségben Revalba küldték. Megbízatása — az erről szóló hivatalos közlés szerint — a voit észt szabadállamra szól, amit azt jelenti, hogy most már minden balti államot a Németbirodalomhoz csatoltak.

Zürich, okt. 20. A Neue Zürcher Zeitung jelenti Berlinből: Hivatalos közlés szerint a balti államokat főkonzulátusokká szervezték és élükre főkonzulokat neveztek ki. (MTI)

Angol őrnagy és diplomata bolgár bíróság előtt

Szófia, október 20. (Stefani.) Szófiában hétfőn délelőtt megkezdődött a bírósági eljárás 55 személy ellen, köztük Ross angol őrnagy, volt katonai attasé, valamint Dawis, az angol követség sajtóosztályának politikai h. főnöke ellen. Azzal vádolják őket, hogy a hírhedt Dimitrov kezére akarták játszani a hatalmat, hogy így megakadályozzák

Háry János

Páger Antal és Dayka Margit
AZ APOLLOBAN

A világhódító magyar obsitos csodálatos kalandjai.

Zene: Kodály Zoltán.

Fox és Magyar Világhíradók!

Bulgáriának a tengelyhatalmakkal való együttműködését. Az államügyész valamennyi vádlottra halálos ítéletet kért. A legtöbb vádlott teljes beismerésben van. (MTI)

Odesszát bekebelezték a románok

(Német TI) Antonescu tábornagy államvezetőnek a nagy főhadiszállásról kelt rendeletével Odesszát a Dnyeszter tülso oldalán levő román közigazgatási területbe bekebelezték be és Transilistria fővárosává tették meg.

Pantera ügyvédét kinevezték Odessza főpolgármesterévé. (MTI) Külön román postabélyeget hoztak forgalomba a Dnyeszteren túli területekre »Transilistria« felírás-

sal. Berlin, október 20. (Magyar Távirati Iroda.) A »Berliner Börsenzeitung« a román csapatok odesszai sikereivel kapcsolatban rámutat Románia kelet felé történő elhelyezkedésének tartósságára és megjegyzi, hogy Romániát bevonják az új élettér kiszélesített körébe. Romániára ebből a keleten kivívott győzelemből nagy feladat hárul majd.

Szovjet »hajótörötték« érkeztek Törökországba

Róma, okt. 20. (MTI) A Corriere della Sera szófiai tudósítója szerint megkezdődött a szovjet vezető férfiak menekülése Törökországba. Az egyik szovjet kikötőből például negyven előkelő személyiség érkezett Istanbulba egy kisebb hajón. Az ankarai szovjet nagykövet a legsürgősebben engedélyt kért a török kormánytól, hogy engedje meg ezeknek a személyiségeknek, mint »hajótöröttéknek« partraszállását. Ezenkívül két teherhajó érkezett a sambuni kikötőbe fedélze-

tükön több menekülővel, akik valamennyien azt kérték, hogy úgy kezeljék őket, mint politikai emigránsokat.

Az elmúlt héten a török és az iráni határ mentén igen sok szovjet katona és politikai biztos lépte át a szovjet határt. Legtöbb politikai biztosnál hatalmas pénzeszszegeket találtak.

Kara városában a Szovjetunióból érkező menekültek számára gyűjtőtábort állítanak fel.

A repülőter hősei

(A m. kir. honvéd haditudósító század közlése.)

Zugva suhan a gépünk, vissza a tábori repülőter felé.

Felderítő feladatunkat sikeresen megoldottuk: értékes adatokat szereztünk a Dnyeper szerencsés fekvésű szigetének: »orosz Londonnak« helyzetéről. Vidáman és elégedetten várjuk a percet, amikor kétüléses felderítő gépünk földet érhet. Már látjuk az ismerős hajlatokat. Ebben a pillanatban jelenti rádiósnk a gép parancsnokának a most felvett rádióparancsot:

— Bt. miatt leszállási tilalom! A katonai rövidítés azt jelenti, hogy ellenséges bombázók közelednek a repülőter felé.

Erső ívben fordulunk meg és ellenkező irányban tartunk. Gépünk nincs annyira felszerelve, hogy szembeszállhassunk nagyobb bombázó egységekkel. Észszerűnek látszik tehát a harc elkerülése.

Közel negyedórát repülünk, ellenséges erőknél azonban semmi nyoma. Újabb rádiójeleztet kapunk: leszállhatunk.

Allig érünk földet, máris körülvesznek bajtársaink. Az első rövid mondatokból kiderül, hogy öt szovjet bombázó látogatott el hozzánk.

— Az utolsó pillanatig azt hittük: szövetséges gépek közelednek felénk, — meséli a repülő. — Mert az ellenség részéről megszoktuk már, hogy mindig nagy kötelékekben jöttek. Legálább is annak idején, mikor még sok gépük volt, másfél jellegzetességük a tömegben való megjelzésen kívül az szokott lenni, hogy rendszerint két-három méter magasságban, a felhők fölött jönnek reánk. Most másként történt... Megtévészto jelzésük védelme alatt hat-hétszáz méternyire közelített meg bennünket és sorban ejtették le bombáikat. Légvédelmi tüzérségünk nyomban működni kezdett és vadászaink felszálltak üldözésükre. Addigra

azonban már eltűntek. Ügylátszik, kezdik megtanulni tőlünk a villámátadást... — mondja az egyik repülőtiszt. Az ortvátadás különben nem okozott sok kárt. Néhány gépfegyvergolyó megsebesítette három emberünket, átlukgatta egyik földön álló gépünk szárnyát, megsérült egy benzintartály-kocsis és elpusztult két ló. Az út mellett hevernek, közelükben a bomba becsapódásának helye: a fekete ukrán földbe fúrt töcsér...

A rádióst keressük, hogy megköszönjük neki az idejében érkezett figyelmeztetést. Már megformázták bennünk a hála szavai, amikor szemünk találkozik a repülőter parancsnokának tekintetével:

— A rádióállomás sátrát találat érte — hajtja le fejét a repülő százados. — Szegény rádiósnk nagyon súlyos sebet kapott...

Hösként teljesítette feladatát. Miközben ellenséges gépek zúgtak körülötte és hullott a bomba, keze a műszerén dolgozott és közölte bajtársaival a veszélyt:

— Bt. miatt leszállási tilalom. A mai háborúban nemcsak az első vonalakban, vagy fent a levegőben teremnek hősök. A jelző-műszerek névtelen kezelői is hőskökké válnak: a kötelességteljesítés önfeláldozó hőseivé.

Vígyszínház mozgó

Közkívánatra
ma először a legvidámabb
magyar film:

Három sárkány

Fősz.: Lázár Mária, Rajnay, Gózon, Berky Lili, Balla Lici.

A Filléregylet közgyűlése A Horvay házaspár érdemének mémorálására

A Török Bálintné Filléregylet vasárnap lélekemelő közgyűlést tartott. — Torzsay Henrikné h. ügyvezető-elnök megnyitó beszédében meleg szavakkal emlékezett meg dr. Trocsányi Béláné társelnök elhunytáról, az egyesület elköltözött, kedves tagjáról, özv. dr. Münnich Aurélné elnöknő lemondásáról, az egyesület mozgató lelkének, dr. Horvay Róbertné ügyvezető-elnöknek és férjének, az egyesület igazgatójának nyugalomba vonulásáról, valamint az ismételen szovjet hatalom ellen vívott házi küzdelméről és az ezzel kapcsolatos női szeretetmunkának az egyesületben való megindulásáról.

Dr. Horvay Róbert értékes előadásában vázolta az egyesület új hivatását, az értékes múlt példáját, tanulságait megvilágítva. Előadásait a közgyűlés meleg köszönettel, mondott hű barátjának.

Fux Antalné költői szépségű beszédében méltatta a „Horvay házaspár” elvéülhetetlen érdemét és előterjesztette a választmány javaslatát, hogy dr. Horvay Róbertné hálája és szeretete szerény bizonyosságul válassza meg örökös díszelnökének. A közgyűlés a javaslatot, mely minden tag szívéből fakadt, egyhangú örömmel elfogadta.

Dr. Pass László a gyülekezet nevében méltatta és köszöntötte meg dr. Horvay Róbertné és férje hosszú, igen értékes munkásságát és Isten áldását kérte a köztisztelőben álló emberparra. Egyszerszind üdvözölte az egyhangúlag megválasztott új elnöket, Torzsay Henrikné, akitől agilitása, meleg szíve, listza intelligenciája miatt az egyesület sokat várhat s akit a gyülekezet támogatásáról biztosított.

Torzsay Henrikné keresetlen szavakkal köszöntötte meg a közgyűlés bizalmát. Özv. dr. Münnich Aurélné lemondását sajnálattal tudomásul vette a közgyűlés, értékes, lelkes munkájáért köszönetet szavazott és az elnöki tisztséget iránta való tiszteletből egyelőre nem töltötte be.

A közgyűlés egyhangúlag megválasztotta vigalmi elnöknek dr. Kiss Sándornét, a vidéki főkapitányhelyettes nejét, a belmissziós osztály elnökének vitéz Horvay Bélánét, tábori eszperes nejét, főtábornok a lemondott Nagy József helyére, kinek értékes munkájáért köszönetet szavazott, dr. Hornyátsék Andor postatisztet, jegyzőnek Jung Sebestyén MÁV tisztjelöltet, pénztárosnak dr. Karády Pálnét, postatiszt nejét, választmányi tagnak pedig özv. dr. Sass Bélánét, a Jótékony Nőegylet elnökét, dr. Kölcsey Sándornét, polgármester nejét, Fux Antalnét, tanügyi főtanácsos nejét, Kiss Gábornét, gyáros nejét, dr. Majláth Lászlónét, ügyvéd nejét, vitéz Fejér Istvánnét, az Arany Bika bérloje nejét, Borbély Endrét, evang. tanító nejét, dr. Déri Frigyesné, törv. bíró nejét, ifj. Benyáts Emilnét, gyárigazgató nejét, Papp Sándornét, MÁV kertész nejét, özv. Gaál Ferencné, nyugdíjas özvegyét. — A közgyűlés az évi tagsági díj összegét 3 pengő 80 fillérben állapította meg. A megajánlási íveken szép összeget ajánlottak meg az egyesület támogatására önként a tagok. A lelkes hangulatban lefolyt gyűlés a „magyar Hiszekegy” elimádkozásával ért véget.

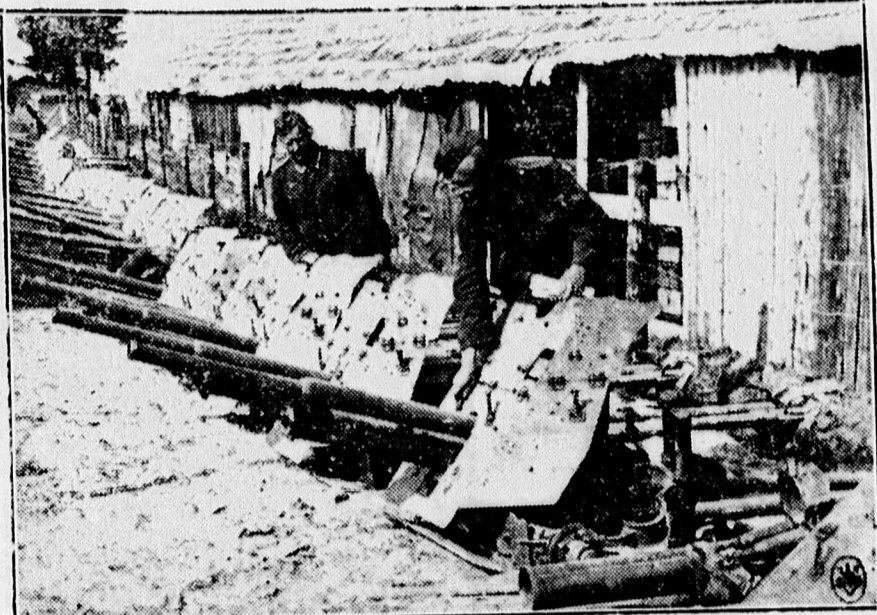
Rövid táviratok

Stockholm, okt. 20. (Német TI)
A szovjet kormány székhelyét angol hírszolgálat szerint Kujbisevbe helyezte át.

Newyork, okt. 20. (Német TI)
Angliában egyre nő az elégedetlenség Nagybritannia pillanatnyi háborús szerepével és cselekvést követelnek, jelenti az Associated Press Londonból. Jólétesült körök kijelentése szerint a parlament legközelebbi ülésén fel fogják vetni azt a követelést, hogy indítsanak támadást a Szovjet megmentéséért. (MTI)

Helsinki, október 20. (Stefani.)
A finn Karéliában Petrovskáján túl sok foglyot ejtettek. A szovjet katonák az éhség és nagy hideg miatt adták meg magukat. Ezen a vidéken a szovjet csapatok felbomlóban vannak.

Stockholm, október 20. A svéd partokra sok szovjet katonai személyiség érkezett, azonnal internálták őket.

A keleti frontról: Zsákmanyl ejtett szovjet ágyúk.

Staféta indul a protestáns nagyságok sírjához

Budapest, október 20. A protestáns napokkal kapcsolatosan dr. Ravasz László református püspök „Cserkészjelelem a magyar protestáns kultúrában” címen előadást tart.

Az előadás után a püspök elindítja a protestáns társadalom nagy halottjainak emlékművéhez stafétáját,

amely megkoszorúzza Ady Endre, Arany János, Berzsenyi Dániel, Bethlen Gábor, Boeckai István, Gömbös Gyula, Gyulay Pál, Jókai Mór, Kazinczy Ferenc, Kossuth Lajos, Petőfi Sándor, gróf Tisza István, Tompa Mihály és a további protestáns nagy halottak emlékművét.

32 ezren kérték a Nemzetvédelmi Keresztet

Budapest, október 20. Az Országos Nemzetvédelmi Bizottság és Nemzetvédelmi Káplalan hétfőn délután sajtótájékoztatót rendezett, amelyen vitéz Faragó Ede országos elnökhelyettes ismertette a bizottság céljait és munkáját. Kevács Tivadar igazgató beszámolt arról, hogy eddig több mint 32 ezren kérelmeztek a Nemzetvédelmi Keresztet. A benyújtott kérelmek

közül elbíráltak kb. 16 ezret, a többi kérelmező ügyében a bírálót még folyik. Legújabbban négyezer Nemzetvédelmi Kereszt ügyében tett bizottság előterjesztést a Kormányzó Úr Ófőmoltóságának. Ez újabb kintüntetéseket ünnepélyesen osztják szét Budapesten, Ungváron, Kolozsváron, Kásán, Kecskeméten, Újvidéken, továbbá minden megye székhelyén.

Tömegszerencsétlenség a hajdúszoboszlói úton

Szekeret előző autó az árokba fordult, két szekér

az esethez kivonult mentők autójába is beleszaladt

Súlyos szerencsétlenség történt hétfőn este a Szoboszlói úton, a 29-es kilométerkönel. Vervölgy és Hajdúszoboszló között.

Hét óra tájban Debrecenből Hajdúszoboszló irányába haladt Fazekas Sándor hajdúszoboszlói Gólya ucca 6. szám alatti lakos autója, melyet Tóth Lajos 49 éves gépkocsivezető, szoboszlói lakos vezetett. Mellette ült a DKW 128. számú autóban fivére, Tóth Károly Ebes 88. szám alatti lakó gazdálkodó. Amint az autó a 29-es kilométerkö közelébe ért, feltűnt előtte egy parasztszekér. Előzni akarta és mikor a szekeret már elhagyta, egy másik jármű közeledett váratlanul eléje. Tóth Lajos gépkocsivezető hirtelen ki akart térni és a váratlan fordulatra az autó belezuhant az út mentén húzóódó árokba. A gépkocsi a szó szoros értelmében darabokra törtött, utasai kizuhantak és Tóth Károly agrárkódást szenvedett, két bordája betört, míg a kocsivezető Tóth Lajos agrárkódáson kívül karján és lábán sérült meg súlyosan. Mindketten eszméletüket veszítették.

A szerencsétlenségről egy Debrecen felé haladó autó utasai adtak hírt az Arany Bika előtt posztoló rendőrnek, aki értesítette a mentőket. A debreceni mentők rövid idő alatt kivonultak és a sérülteket beköltözték s Győrffy János mentőorvos éppen adataikat írta össze a szerencsétlenség színhelyén szintén megjelent esendőörökkel, amikor újabb baleset történt. A közelben haladó, Loós István szoboszlói gazda tulajdonát képező szekér elé fogott ló, melyet Elekes Lajos kocsis hajtott, a kerék kiesése következtében meghokrosodott és a szekeret teljes erővel nekivitte a debreceni mentők autójának. Győrffy János mentőorvos és az egyik esendőt a szekérről csaknem felnyársalta, dr. Győrffy szemén és lábán súlyos sérülést szenvedett. A mentőknek kellett

beköltözni sebét. Mindez alig fejeződött be, egy újabb szekér a szintén kivonult hajdúszoboszlói mentők Mercedes autójába szaladt bele és azt megrongálta.

A tömeges szerencsétlenség után a súlyosan sérült Tóth Lajost és Tóth Károlyt a mentők beszállították a debreceni sebészeti klinikára, ahol nyomban kezelés alá vették őket. Állapotuk súlyos. Az ügyben a hajdúszoboszlói esendőrség megindította a vizsgálatot.

— Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó ideai termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatal fogyasztási adóosztályánál földszint 51—54 sz. szoba jelentésk be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti őrirtalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt must pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után. Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbérloket, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint cselédségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésű boraik után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek. Mindazon termelőket felhívja tehát a városi adóhivatal, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, hogy a fogyasztási adókat kezelő ügyosztálynál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket ezidei természetmennyiségük bejelentése alkalmával, szöbelileg, egyidejűleg jelentésk be. — Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül esik, miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 10. paragrafusa szerint az általuk termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozataltól számított

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

24 órán belül tartoznak bejelenteni, a fenti kedvezményt a behozatali bejelentéssel egyidejűleg igényelhetik. — A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó, a szőlő területe és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt ideai, vagy előző évi termésű boraikra igénylik-e. A szüretelési munkálatok befejezését követő 8 napon túli kedvezményekre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőktől nem fogadja el. Városi Adóhivatal.

Filov a bolgár királynál

Szófia, okt. 20. Boris bolgár király kihallgatáson fogadta a Magyarországról hazakerkezett Filov miniszterelnököt, aki beszámolt neki útjáról.

Filov miniszterelnök és közoktatásügyi miniszter a következő távirato intézte Hóman Bálint kultuszminiszterhez:

Szép hazájának elhagyása alkalmából a legmelegebb köszönetemet fejezem ki Nagymoltóságodnak a meleg fogadtatásért és azokért a felejthetetlen napokért, amelyeket Magyarországon töltöttem. Kulturális kapcsolataink jobb kiépítése népeink közötti őszinte barátságunk minden bizonnyal szilárd alapja lesz. Filov.

MAGYARORSZAG HÍDÁLLAM KÖZÉP- ÉS DELKELETEURÓPA KÖZÖTT

A Berliner Börsenzeitung a bolgár miniszterelnök szombatnóon végetért látogatásával kapcsolatban a többi között a következőket írja:

A bolgár és a magyar államférfiak találkozása alkalmával nyilvánvalóvá vált, hogy a délkelet-európai helyzetben bekövetkezett változásban Bulgária jelentőséget nyerve a délkelet-európai rend magva lett és Magyarország az a hídállam, amely Közép- és Délkelet-Európát egymáshoz fűzi.

Pigniczky István
A szegedi hírneves
Bauswetter órasnak
tanítványa

12 évi előrendő szakmunkás volt. — CSAPO-UTCA 12. SZ.

A pápa egész nyarat a Vatikán városban töltötte

XII. Pius pápa az elmúlt nyarat is a Vatikán városában töltötte, ahonnan nagy elfoglaltsága miatt a háború kitörése óta nem mozdult ki. A napokban utasította az egyházi állam külföldön működő diplomatáit, hogy időközönben keressék fel a menekülteket, hadifoglyokat és internáltakat, vigyék el hozzájuk a pápa vizsgálató üzenetét, valamint a Szentselek által rendelkezésükre bocsátott segélyeket.

A pápa egyre több munkát vállal a külföldi diplomatákon kívül. Eppen úgy, mint a béke éveiben elődje, XI. Pius is fogadja a zarándokokat, a katolikus ifjúság csoportjait s a fiatal házasságokat, akik áldását kérik. A katolikus egyház fejének egyetlen pihenése a hajnali egy óra séta.

Hungária filmszínház

Ma utoljára
ZARAH LEANDER
idei legszebb filmje:

A végtelen út

Híradó

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Holnap: Reklámházaság!

4. OLDAL.

Kormányzó jelenlétében ünnepelték a húszéves leventeintézményt

A magyar leventeintézmény megteremtésének huszadik évfordulóján nagyszabású ünnepség volt Budapesten a Magyar Művelődés Házában. Az ünnepélyen pontban 10 órakor jelent meg a Kormányzó Úr, akit Szendy Károly polgármester köszöntött.

Szendy Károly mondotta a megnyitó beszédét is, melyben rámutatott arra, hogy húsz évvel ezelőtt, amikor a leventeintézmény megindult, nemzetünk a sír szélén

állott és Kormányzónk volt az erőskezü és acélos lelkű vezér, akire bizakodással tekinthetett fel az elesett nemzet. 1921 januárjában hangzott el a Kormányzó vezéri szövege, amely ma is irányt szab a leventeintézmény fejlesztésében. Ezután Szendy polgármester ismertette a leventeintézmény történetét, kitérve a jövő céljaira is. A megnyitó beszéd után a leventék magas színvonalú műsorral szórakoztatták a megjelenteket.

Ifjúsági vöröskeresztesek területet béreltek és azt munkadélutánokon megmunkálják

Törőné Korpássy Mária csoportvezető életrevaló kezdeményezése

A „Magyar Ifjúsági Vöröskereszt” 20 évi múltja tekinthet vissza. Két évtizede annak, mióta e munkának áldása gazdagon jövedelmez a nevelés terén. Olyan e munkakör a nevelő kezében, mint a szobrászban a véső, vagy a festőben az ecset. Mert hiába van meg az Istenadta elgondolás, ha le nem rögzíthetné azt. A nevelő is beszélhet jótékonyaságról, felebaráti szeretetről, ha a szavak tettekben nem nyilvánulhatnak.

1921 június 11-én jelent meg a miniszteri rendelet, amely a többek között így hangzik: „A tanulóifjúságnak a Vöröskereszt céljaiba való bevonásához és a Vöröskereszt kebelében az ifjúsági osztály megalakításához hozzájárulok.”

Akik ennek nagy fontosságát felismerték, megalakították úgy a közép, mint az elemi iskola felsőbb osztályaiban az ifjúsági vöröskereszt csoportot.

Törőné Korpássy Máriával, a debreceni ref. tanítónői kar egyik legkiválóbb tagjával, a Csapó ucai elemi iskolai ifjúsági vöröskeresztes csoportvezetővel beszélgettünk, aki tájékoztatót bennünket e egyszerű nevelői eszközről.

— A vöröskeresztes szellem a másokon segítés gondolata — mondotta —, együttes munkát teremt az iskolában, ezekből támad a szeretetnek és jóakaratsnak összege, amely segít nemcsak a szegényt, de még inkább nemesíti azoknak a gyermekeknek lelkét, akik a segítségre való összeget, valamint a természetbeni értéket saját munkájukkal teremtik elő. Jelszavunk: „Csak egy órát naponta másokért”.

E jelszónak tettekre való váltásával bámulatos eredményt érhetnek el. Így megtudtuk, hogy egyik csoport az elmúlt iskolai évben varrógépet vásárolt. A körzet szegény gyermekeinek ruháit ingyen megvarrta. A gép

Érdekes mozgalom Debrecenben a magyar cigányutánpótlás nevelésére

A debreceni cigányzenészek az utóbbi időben több érdekes és eredeti vállalkozással hallatnak magukról. Az NMK kebelében önálló szakosztályt állítottak fel, melynek élnöke Magyar Gyuszi, a kiváló cigányprimás, alelnöke pedig Rövid Vilmos, akit a közönség „Cicás” néven becéz és aki arról nevezetes, hogy ő alakította meg Debrecenben és az egész országban — Budapestet messze megelőzve — az első igazi rajkó-zenekart. Ennek a zenészszerkesztőnek 150 tagja van Debrecenben, akik közül rendszeresen zenél 110, míg körülbelül 40-en az őszi és téli idényben, amikor a kerthelyiségekben és fürdőhelyeken megszűnik a zene, munka nélkül vannak.

A debreceni cigányzenészcsoport néhány héttel ezelőtt érdekes vállalkozásba kezdett. A magyar cigányzenészcsoport utánpótlás nevelésére rendszeres munkát fejtenek ki. Ennek a munkának vezetője Rövid Vilmos, akinek keze alatt közel százan, a jövő primásai, kontrásai, cimbalmosai, bőgősei nyerne kiképzést. Hetenként háromszor hétfőn, szerdán és pénteken gyűlnek össze és alapos munkával, sokszor

reggel kilenc órától kettőig tartó gyakorlással, külön csoportban a kezdők és külön a haladók folytatják tanulmányaikat.

Ennek a munkának eredménye nem maradt el, amint azt a hétfőn délelőtt az Arany Bika pincében megtartott sajtóbemutató megállapítottuk. Az ötventagú zenekar Rövid Vilmos vezetésével remek összetanultsággal egész sereg klasszikus számot és magyar nótát adott elő olyan bámulatos fejlődésről téve tanúságot, amiről csak a legnagyobb elismeréssel lehet megemlékezni. Egész sereg remek zenésztalentség tűnt fel a sajtóbemutatóon. Elsősorban a három prímáslehetőségről: Farkas Gyuláról, Benczi Gyuláról és Farkas Béláról kell megemlékeznünk. A teljesen árva gyermek, a 13 éves Pruha Béla is mesterien kezel a vonót. A világtalan, 15 éves Balogh Józsa remekül adott elő egy klasszikus számot, egyszerű volt a 12 éves cimbalmosnak, a kis Szitai Gyulának szólója is. Az utánpótlás keret tagjai 12—32 évesek, valamilyen nagyon tehetségesek és bámulatosan tanulékonyak. Érdemes velük foglalkozni.

Érdekes és nagy terveik vannak a debreceni zenészeknek ezzel az utá-

pótlásgárdával. Elsősorban szeretnék olyan megegyezést létesíteni, hogy népszerűsítésük érdekében futballmérkőzések, mozi és színházi előadások

szünetekben szórakoztathassák a közönséget. A jövő hónapban pedig nagy bemutató hangversenyt rendeznek.

Tízévi fegyházra ítélte a tábla a gyilkos rutén földművest

A debreceni tábla elé került gyilkosság miatt Fehér Péter rutén földműves, aki máriagyulafalvai lakos. A földműves ez év januárjában a szomszédos Felsőúrgatagra ment, ahol bál mulatság volt. A bálon a két falu legényei összeveszttek és Babics Péter, aki igen erős legény, gúnydalokat énekelt a vendéglőben a máriagyulafalvaiakról.

Záróra után a legények az utcán összeveszttek és kövel is dobálták egymást. Fehér Péter a dulakodásban két testvért támadott meg, Timkó Istvánt és Timkó Demetert. Késével szurkált feljűk. Az egyik szúrás felhasította Tim-

kó Demeter kabátját, a másik szúrás már eltalálta Timkó Istvánt, akinek a tüdejét és máját szúrta át. A legény elvérzett a helyszínen.

A törvényszék a gyilkos legényt tízévi fegyházra ítélte el. Azzal védekezett, hogy részeg volt, fél liter pálinkát ivott meg. Nem ő volt a támadó, hanem őt támadták meg, gúnyolták és kövel is dobálták.

A debreceni tábla a tanuvalmások alapján megállapította bűnösségét és ezért indokainál fogva helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

A SzEFHE felveszi a kapcsolatot a Debrecenbe került székelyekkel és erdélyiekkel

A tisztújító közgyűlés ismét Kányves Pált választotta elnöknek

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete vasárnap délelőtt tartotta tisztújító közgyűlését az egyesület helyiségében Kányves Pál elnöklétével.

Kányves Pál kegyelettel emlékezett meg az egyesület halottairól, Benedek Árpád alelnökről és Ferenczy Viktorról.

Nagy Ferenc a titkári jelentést, Pásztor Katalin a pénztári jelentést, Debreczeni Pál pedig a számvizsgáló bizottság jelentését terjesztette elő, majd B. Bucsy Ernő nemzetségi fő számolt be az egyesület góbjának munkájáról.

Kányves Pál elnök beszámolt az elmúlt év munkájáról. Az egyesület kivette részét az „Erdélyért” mozgalomból, kultúrfilmeket levettve előadásokat tartott, táncszerepeivel pedig reprezentatív szereplésekkel gyarapította az egyesület jó hírét.

Szólt a kultúrkormány egy egyesületbe tömörítő törekvéseiről. Ecseltelte ennek előnyeit és hátrányait, majd így folytatta:

— Nehéz időket él át a SzEFHE, mert tagjai közül sokan távoztak el a kolozsvári egyetemre, de a mostani tagok tartanak ki, mert a SzEFHE-nek Debrecenben van létalapja és a jövőben is fog munkálkodni a székely hallgatók érdekeinek megvédéséért.

Ezután Kemény János alelnök elnöklétével megtörtént az elnökválasztás. A közgyűlésen egyhangúan ismét Kányves Pál jogszigorú választotta meg elnöknek.

Kányves Pál megköszönte a közgyűlés bizalmát, amellyel ismét az elnöki székbe emelték és programadó beszégetében felvetette azt a gondolatot, hogy a SzEFHE tagjai vegyék fel a kapcsolatot a Debrecenbe került székelyekkel, erdélyiekkel és támogassák, segítsék őket. Hangoztatta, hogy a SzEFHE Debrecenben, az Alföld közepén olyan, mint a székelység külképviselete és mint ilyen szükség van fenntartására. Ezenkívül pedig számos hallgatónak hozzátartozói élnék még mindig román uralom alatt álló magyar területeken és a SzEFHE-nek megküzdeni kell, míg Erdély teljesen magyar nem lesz!

Kányves Pál beszéde után megválasztották az új tisztikart. Úgyvezető alelnök: ifj. Nagy Ferenc, kult. alelnök: Bagó Lajos, főtitkár: vitéz Tótkos Csaba, főjegyző: Pál László, fő-

pénztáros: Pásztor Katalin, nemzetségi fő: Sükösd Barna, zászlótartó: Váry János, háznagy: Gazda Dezső, ítéldzők elnöke: Kemény János, tagjai: Kasza István és Kormány Károly, számvizsgáló bizottság elnöke: Debreczeni Pál, tagjai: Létay László és Soltészky Tivadar, főkönyvtáros: Domokos Gábor, választmányi tagok: Turos Aladár, Lajos Zsigmond, Visky József, Bányai Barna, póttagok: Mándy István, Szilágyi József, Hegyaljai Kiss Géza, ellenőr: Csiky Pál, krónikás: Fényes Menyhért.

A SzEFHE tisztújító közgyűlése a székely Himnusz elénekklésével ért véget.

A szegedi egyetem két hallgatójának tragédiája

Ifj. Horváth István szegedi egyetemi hallgató és Tóth Kata szegedi diáklány a budapesti Carlton szállóban szombaton cianidattal megmérgezték magukat.

A kettős öngyilkosság hátteré az, hogy ifj. Horváth István különös hajlamot érzett az szinpad iránt és mint rendező a szegedi egyetemi színjátszók Hamlet előadásán is feltűnt, az idén személyi okmányai alapján rájött, hogy a diákszínjátszó társaságban tovább nem vihet szerepet és kitűnt egyúttal az is, hogy Tóth Katához fűződő barátságát, amely időközben romantikus szerelemmé fejlődött, nem szentesítheti törvényes házasság.

A szegedi egyetem központi épületére és bölcsészeti karára kifűzték a fekete zászlókat és a megdöbbent diákttragédia élénken foglalkoztatja a szegedi társadalmat.

— Letartóztattak bődrrágítás miatt nyolc kereskedőt és egy ügynököt Győrben. Ugyanakkor eljárás indult hatvan kisiparos ellen. A kereskedők nagymennyiségű krómszulfát árusítottak a megállapított 14.50 pengő helyett 30 pengőért.

Divatos női bőrkesztyűk nagy választékban Tóthfalussy
PIAC UCCA 40.

Okvetlen nézze meg a Burg József fotószalon új kirakatait Hangya bérház

A „Földi János emlékház“ ünnepélyes felavatása Hajdúhadházon

Hajdúhadház, a hajdúság e szép multja visszatérő községe szombaton ünnepelt. Ünnepi külsők között avatta fel hajdani híres lakójának, dr. Földi Jánosnak, a XVIII. század nagy természettudósának és nyelvészének, aki élete utolsó tíz évét Hadházon élte le, emlékházát, a „dr. Földi János-emlékház“-at.

Hajdúhadház tartozást törlesztett ezzel az aktuálissal, hiszen ha valahol, akkor Hajdúhadházon tudni kellene a lakóknak, ki volt Földi János és meg kellene tenni mindent, hogy ez a kevésbé ismert Földire vonatkozó minden emlék megőriztesse.

Amikor a hajdúság homokot kavargató szelében megyünk a poros utcákon, megszólítjuk az útszéli árokban játszó elemista kismagyart:

— Tudod-e, kiskomám, ki volt Földi János? — akkor monddokozóvá feszül a kis arca, de hiába, mert csak ezt tudja mondani:

— Itt nem lakik...
Csak egy kis, stréberformájú kisfeány tudja, hogy Földi János híres ember lehetett, mert utcát is neveztek el róla.

Csakugyan, útmutatás nyomán megtaláljuk a dr. Földi János-útcát s abban is a dr. Földi János-emlékházat. Falán ott az emléktábla, amely hirdeti, hogy dr. Földi János, a hajdúkerület főorvosa itt lakott és halt meg ebben a házban.

A sírja a Kapus-út mentén fekszik valahol, ma már nem lehet megtalálni. — Az „Árkász“ helyet ma már kárpacellázták és egy malom áll talán dr. Földi porai felett. Siremléke a szép ref. templom kertjében van már...

Földi szelleme azonban ma is jelen van Hadházon. Tanusította ezt az a szép ünnepély, amelyet este, a Földi-emlékházban a község régi hagyományokra támaszkodó, bár ma furcsanevű „Párszinezetnélküli kaszinó“ rendezett.

Az ünnepélyen megjelent Debrecenből dr. Nagy Sándor kollégiumi tanár, a Kollégium történetének kitűnő ismerője és dr. Gulyás Pál tanár, az országosnév költő és író.

Ott láttuk a rendezőket: dr. Vitéz Hadházy Ferenc ügyvédet, az egyházi főgondnokot, Molnár Zoltán ref. lelkészt, aztán megjelent dr. Poroszlay Ferenc főbíró, Kovács János főjegyző, vitéz dr. Sallay Gábor ny. főjegyző, Nádudvary József polgári iskolai igazgató és az iskola tanári kara, Balogh Antal elemi iskolai igazgató és Hajdúhadház számos előkelősége.

A Himmusz után Molnár Zoltán ref. lelkész mondott megnyitó beszédet: — Adósságot törleszteni jöttünk ide. Yartozunk mi valakinek, aki itt nyugszik jeltelen sírjában. Ennek a valaki- nek lelke, szelleme valósággal itt van közöttünk. 140 esztendeje hunyt el ebben a házban Földi János.

— Az a láng, amely valamikor itt lobogott, ezen a helyen, hiszem, hogy továbbra is lobogni fog a mi lelkünkben, am merül feledésbe körünkben. Mert a nép, amelyet annyira szeretett, elfeledte.

— Nekünk kötelességünk, hogy ezt a feledésbemenő nevet teljesen feledésbe menni ne engedjük.

Ezután beszámolt Molnár Zoltán a „Párszinezetnélküli kaszinó“ akciójáról, amelyet dr. Földi Jánosnak megvásárlását és újrápítését tűzte ki céljául. Bejelentette, mint a kaszinó elnöke, hogy a nevet leteszi a kaszinó és Földi János-körre alakul át. A „dr. Földi János-emlékház“ lesz a kör helyisége.

Köszönetet mondott az adományozóknak, amelyeket a nemes cél érdekében nagyságok, testületek és magánosok adtak, majd megnyitotta az est műsorát.

Dragolics Eugénia írónő olvasta fel ezután igen finomhangú, intelligens művészielétről tanuskodó prólogját nagy sikert aratva.

Tóth Etelka Földi versét szavalta: „Hová temessetek“. A vers eredeti hangulatát érzékeltető, mértéktartó szavazata művészi átélésről tanuskodott.

D. dr. Nagy Sándor tanár tartott ezután előadást. Előadásának elején vázolta a XVIII. század irodalmi, művészi törekvéseit, amelyek a nagy tespedés, zibbasztó csend után a magyar irodalom, nyelv, művészet és általában a magyar kultúra reformálására törekedtek. Ebben a társadalomban indult meg a magyar költők, írók első rohama

a vaskalaposág, a maradiság, a tespedés ellen. Az elsők között van dr. Földi János. Működése három oldalú, természettudós, nyelvész és költő ő. Legyen- gőbb oldala a költészet. A nyelvészet terén korszakos jelentőségű a működése, mert megírja az első magyar nyelvű magyar nyelvtant. Kontár kezek művét megrontják és Debreceni Grammatika néven adják ki. Mint természettudós is nagyot alkot, megírja természettudományi rendszerét, az első „tsomó“, az állattan kiadásra is kerül, a növénytani részt azonban kiadatlan marad és alapját képezi a későbbi Fazekas-Diószegi-féle füvész-könyvnek.

A továbbiakban Földi élete rugóra mutat rá dr. Nagy Sándor. A debreceni Kollégiumban tanuló szegénysorsó, sorsüldözött Földit a nagy professzorok sok kiválósága tanítja: Varjass István, Sinay Miklós, Hatvani István. Varjassnak köszönheti a verselés, a nyelvészet iránti érdeklődését, Hatvaninak a természetrajz irántit.

Sorvadásban hal meg, az „Árkász“ alá temetik, felesége, akivel egész életében rendkívül hideg családi életet él, halála napján német szalvász katonákkal mulat Debrecenben.

Földi életéről szóló magasszínvonalú előadását dr. Nagy Sándor a következő szavakkal fejezte be:

— Magához méltónak bizonyul most Hajdúhadház közönsége, amikor Földi János emlékét a mulandóságnak nem akarja átengedni!

Molnár Zoltán ref. lelkész felolvasta Csobán Endre, debreceni városi főlevéltáros táviratát, amelyben üdvözlö az emlékházavató hadháziakat.

Ezután dr. Gulyás Pál tartotta meg nagyjertű előadását. Rámutatott arra, hogy Földi neve rejtélyes név, csak bujkál az irodalmi homályban, előkandikál sűrűséből, majd végleg eltűnik Hadház bokrai között.

Egy öreg hadházi néni az azt mondta egyszer az előadó kérdésére, ki volt Földi: hős volt. Valóban hős volt, mert aki egyszerre „tisza postár“, „víg, egyenes barát“ és emellett „mély tudományú“, az hős is. Egy viziója van: Csokonai a hadházi templom tornyai közt állva, gigantikus szellemóriás, lekiált Földi sírjára mutatva: Ez a Hadház „Árkádia-Hadház“, ezzel Földinek eleven és mély kapcsolata van. — Hadház ma is olyan körülbelül, mint annakidején, Debrecen pedig akkor olyan lehetett, mint ma Hadház. Csokonai, Fazekas is gyakran kigyalogolnak Hadháza, lábuk alatt szinte ugyan az a por kavargó a szélben, mint ma. Egész füvész-társaság ez: Földi a füvész-orvos, Csokonai a füvész-poéta és Fazekas a füvész-katona. A három füvész Árkádiában, Földi éppen Árkádia-Hadházon lett naggyá. Nem menekült el Hadháztól, hanem ott csinált műveltséget.

Ezután dr. Gulyás Pál bemutatta az est közönségének a saját könyvtára díszét: Földi Természeti Historiájának első Tsomóját, Földi állattani művét, amelyet Hadházon írt. Ismertette a művet, amely az első magyar nyelven írott természettudományi munka. Földit mély bölcsesség hatja át, természet- tel érzett kapcsolata átsegíti személyes bajain és így lesz „víg barát“.

Dr. Gulyás Pál így fejezte be költői értékű, magasszínvonalú előadását: — Hadház Föld sírjából felméli a csillagok magasságába. Ezt a csillagot kell követni Hadháznak, de csak úgy, ahogy Földi János is követte. Földi így olyan lesz, mint a híd, a jövőbe.

Órsi János segédlelkész Csokonai versét szavalta el, egyszerű eszközökkel tolmácsolva a költő gondolatait, majd Siro András szellemes előadását olvasta fel.

Vitéz dr. Hadházy Ferenc ügyvéd, v. képviselő mondott záróbeszédet, mint a Kaszinó alelnöke.

Egy felszázados töprengés után, úgymond, áttértünk a cselekedetre. Földi János nevét óhajtja viselni e kör és az a tény, hogy ennek a körnek Hajdúhadház szellemi vezetői bizonyos irányt szabnak, reánk is kötelezettséget rónak. Nekünk nem lehet ebben a körben tisztán a szórakozásnak élni, kötelességünk átadni a magyar kultúra, művelődés eredményeit a mi közönségünknek. Kettős a feladatunk: lépést tartani a magyar művelődéssel, másrészt pedig ennek a közönségnek szellemi vezetői köztől Hadház népével azokat az ismereteket, amelyek nélkül ma sen-

Női és férfi télikabátját

Női és férfi bundáját
Leányka és fiú télikabátját

Bőr kabátját most vegye meg

Magyar Ruhaiparnál

Debrecen, Bika Szálló épület

ki sem boldogulhat. Ilyen kulturális megmozdulások kellene, hogy fásult népünket felrázzák.
— A közösséggel össze kell forrnunk és ezt a célt szolgálja második feladatunk, a mi népünkkel, amely néha bizalmatlan velünk szemben, kell érdeklődésben egymásra találunk. — A hangot megtalálni nagyon nehéz, de nem is volna érdemes ezt a feladatot megoldani, ha nem lenne nehéz.
— Ezért köszönetet, hálát nem kérünk, elégedjünk meg a jölvégzett munka tudatával, amint annak idején Földi Hadház lakója megelégedett magányá-

ban a munka tudatával.
Vitéz dr. Hadházy Ferenc lelkes zárószavai után a Himmusszal ért véget a szép est, amely után a felharsztalnal maradt együtt a megjelent nagyszámú közönség.
Mindenki elismerte, benszülött, idegen egyaránt, hogy ez az est Hadház új fejlődésének, szellemi, kulturális evolúciójának első, kezdő lépése volt. Kívánjuk, hogy ez a hajdúsági szomszéd község a megkezdett úton haladjon tovább, hajdani híres lakója, dr. Földi János géniusza alatt...

Van elég zsír és zsírnakvaló a henteseknél

A zsírjegyek bevezetésével kapcsolatban a közéleti hivatal szükségesnek látta, hogy a hentes- mesterekkel megbeszélést tartson, amely tájékoztatást kaptak, hogy az új rendszerben, hogyan járjanak el. A közéleti hivatal vezetői a városnőzsi közgyűlési termében tartották meg vasárnap délután hat órakor az ülést, amelyen több mint száz hentes jelent meg.

A hentesmesterek előtt a rendelkezéseket, ha szükséges mutatkozott, megfelelő magyarázatokkal kísérték.
A nyílt üzlettel bíró henteseket kellő mennyiségű zsírkeszlettel látták el, hogy a zsírjegyek bevéltása minden üzletben zavartalanul és akadálytalanul megtörténhesék, addig is, amíg a hentesmesterek saját vágás útján megfelelő készlethez jutnak.

A vezetőbizviselők ismertették

Kínából hazatért misszionárius érdekes előadása Debrecenben

A kínaiaknak 800 milliárd „istenük“ van — 250 millió ember az állatnál rosszabb sorsban él Kínában

Vasárnap délután szépsikerű missziós előadást rendezett a Svetic tanítónő- képző és gimnázium Mária Kongregá- ciója az intézet tornatermében nagy- számú közönség előtt.

Vázolta a nyelvi nehezégeket is P. Gracián. A negyven ezer írással- dolgozó kínai írást lehetetlen megta- nulni s csupán a köznyelvet lehet úgy, ahogy elsajátítani.

Az énekkar művészi éneke nyitotta meg a műsort, majd Incze Klára szavalt hatásosan. Mária s Mária kifor- tott énekudással és csiszolt ének-mű- szettel adta elő az Udvozlely Máriát eredeti kínai szöveggel. Varga Margit szép szavazata után P. Gracián ferences misszionárius tartott előadást a misszióról és kínai élményeiről. — P. Gracián több éven át élt Kínában, mint az egyik délkínai ferences kol- lostor melletti kórház orvosa és sok érdekes dolgot beszélt el közvetlen- hangú előadásában kínai élményeiről.

A pénzre, amelyet gyűjtések útján kap meg a misszió, ezerszeresen szük- ség van. Ebből létesülnek azok a karit- atív intézmények, amelyek nélkül a hittérítés munkája eredményt nem tud- na felmutatni. Ebből a pénzből léte- sülnek az árvaházak, kórházak, iskolák. A kínai nyomort tekintve, ezekre a szoci- ális intézményekre szociális szem- pontokból is szükség van. Az állatnál rosszabb sorsban körülbelül 250 millió ember él Kínában.

Rámutatott arra, hogy Kínában a té- rités lassan halad előre, hiszen 450— 500 milliónyi tömegeből csupán négy- millió a keresztény. A keresztényülde- zések gyakran szegik útját a térítés- nek. Ilyen volt a legutóbbi időkben 1926-tól egészen 1936-ig, amikor a ke- resztények százait végezték ki és 130 mártírhaltat halt ügye már a szentszék előtt van.

A társadalmi eltolódások nagyok, nincs hazaszeretet, szociális érzés a társadalomban csak családszeretet van. De azért a szülők leányukat eladják, vagy kiteszik, s csupán a fiúknak van értékük.

A térítés nehezégeit ismertette to- vábbá P. Gracián. Akadály az, mon- dotta, hogy Kínában tulajdonképpen vallás nincs. Van sintoista, Konfucse tanát követő, továbbá buddhista, de ezek is összekeveredve fordulnak elő, számtalan istennel. Egyes szakértők szerint a kínaiaknak 800 milliárd iste- nük van. A kínai középosztály pedig ezenfelül teljesen nihilista, vallási kul- tusza nincs, csak babonái.

Előadása végén a misszionárius-orvos életéből mondott el néhány jellemző, ér- dekes esetet, majd vetített képeket mu- tatott be a kínai életből.

A rendkívül érdekes előadását a kö- zönség meleg tapsal, ünnepléssel hono- rálta.
Utána Fischer Ágnes, Matós Gabriella, Sümegehy Olga, Budai Edit, Sóvágó Éva és Diószegi Vilma a „Kis pogá- nyok“ című jelenetet adták elő élénk színpadi készséggel.

— Légiharc folyt a norvég par- tokon. Német vadász repülőgépek egy brit bombázót rövid tűzharc után lelőttek.

A Székely Hadosztály megpróbáltatásain keresztül a Nemzetvédelmi Keresztül

Zalánfi Béla György kitérítése a negyedszázaddal ezelőtti történelmi események tükrében.

Immáron csaknem negyedszázad pergett le az idő nagy mérlegén és ma deresedő fejjel állanak a kormányzói kitérítés elé azok a férfiak, akik akkor ifjan és mindenre elszántan vállaltak mindent, hogy a zürzavarból kimentsék az országot, talpraállítsák a nemzetet. Milyen idők, milyen viharok, milyen megpróbáltatások. Mennyi gond, mennyi veszedelem. Sokan, nagyon sokan az egykori bajtársak közül már azt se érhették el, hogy ezek a nehéz idők édes emlékként járjanak vissza hozzájuk. A forradalom, aztán az elkövetkező idők, a gyászosnál cudarabb emlékü kommunizmus, román, cseh, és szerb megszállás. Mennyi minden zsúfolódott össze ezekben a nehéz időkben. Szerke az országban szabad vállalkozások, néhány elszánt bátor férfi vezetése alatt életüket kockáztató vakmerők voltak csupán, akik inkább keresték a halált, mint a megalkuvást, mint a tespedést és az ország bomlásában való tehetetlen töprengés átkát. Kratochvil Károly, a legendás olaszfronti hős, a négyes honvédek egykori parancsnoka zászlót bontott és ez immár történelmi hírű Székely Hadosztály utolsó megkapaszkodással harcot hirdetett minden ellen, ami a magyart tiporta. Ebben a hadosztályban szolgált Zalánfi Béla György mindjárt, hogy hazakerült az olasz frontról egészen addig, míg a szegedi napokon ki nem bontotta Magyarország reménye és zászlót és lett belőle Horthy katonája...

Zalánfi Béla György.

Igy mondja el ezeknek az időknek véres, könnyes de nem utolsó sorban történelmi visszaemlékezéseit Zalánfi Béla György abból az alkalomból, hogy Kormányzó urunk őt is kitérítette a Nemzetvédelmi Keresztül...

— A Főméltóságú Kormányzó Úr e magas kitérítése — mondanom sem kell — igen boldoggá tett, mert egykori katonai szolgálatom egyik legsúlyosabb időszakában — igaz magyar becsülettel teljesített kötelességemnek — látható elismerése.

— Hogy miért kaptam? — A forradalom és a kommun legzavarosabb napjaiban a Székely Hadosztályban teljesített szolgálataimért.

— Az 1918. évnek az őszi forradalmat közvetlenül megelőző hónapjait, a volt m. kir. 38. honvéd gyaloghadosztály kötelékében szolgáltam végig az olasz harctéren, a Hétközség fensíkján, Assiagó előtt.

— A borzalmasan csúnya és undorítóan elkedvetlenítő forradalmi napokat csak az tette némileg elviselhetővé, hogy derék székely legénységünk nem kényeskedett meg túlságosan a Budapestről hírdetett „szabadságtól.” — hanem igyekezett mielőbb hazára.

— Sok hányódás, sok szomorú esemény után 1918. november 4-én Kolozsvárra érkezünk, összekeveredett kötelekkel, nem mindig túlságosan józan legénységünkkel.

— Ettől kezdve szomorú és igen kemény napokat éltünk. A leszerelés, — Mackensen hadsereg Erdélyen való átvonulásának egyenetlensége s a Budapestről kiküldött politizáló urakkal való örökös harcaink töltötték be napjainkat. De legnehezebb küzdelmünk volt, az Erdély kiürítésének hírére teljesen megzavart legénységünkkel való bajló-

dás. Nem kis feladat volt a kincstári vagyon biztonságba helyezése, — a fegyver és lőszeranyag megmentése. — Éjszakákat töltöttünk felváltás nélkül folytonos és komoly lövöldözéssel, a raktárakat, irodákat és pénztárakat fosztogatni akarókkal harcolva.

— Ebben a látszólagos zür-zavarban azonban komoly és alapos rendszerességgel szervezkedett a Székely Hadosztály. Igazi katona és igazi magyar irányította ezt: Kratochvil ezredes.

— 1918. december 20-án megjött a parancs Kolozsvár kiürítésére. Feladatunk volt a többi között az exponált emberek és önként velünk tartó legénység átmentése és minden mozdítható kincstári vagyon biztonságba helyezése. Azt, hogy ez a rövid mondat akkor mit jelentett, — azt nehéz volna most körvonalazni, — de jobb is nem beszélni róla!

— A Székely Hadosztály további szerepléséről hivatott szavak és hivatott tollak elmondták már és leírták mindent. Szép, felemelő napok voltak azok, — csak azért voltak fájdalmasak, mert nem azt értük el velük, amit akartunk, — s e napok alatt mások — így a pestiek is — nem azt akarták, amit mi!!!

— Alakulatom — nagyszerű parancsnokom előérzetétől és oláhízonyától vezettetve és különös szerencsénkre — nem került oláh fogságba, — de később sok bajunk volt a vörösökkel, akik bennünk állandóan ellenforradalmárokat láttak, állandóan figyeltették minden kiejtett szavunkat s a „vámospércsi csetepaté” után, sietve elvittek bennünket Gödöllőre, „átszervezés” végett.

— Itt aztán mi is megkaptuk a „politikai megbízott”-unkat s egypár „ön-tudatos proletár”-ral kiegészítve előbb a csehek ellen küzdöttünk igen eredményesen, fel, egészen Kassáig — amíg a Felvidéket is el nem politizálták Kun Béláké, majd meg a Tiszánál, — Tokaj előtt kerültünk szembe az oláhokkal s állottuk a sarat derekasan, amíg a vörösök Szolnoknál össze nem ropantak. Mi, hogy elkerüljük az oláh fogságot, most már a vörösök dühével is harcolva — akik mindenki, s így különösen bennünk árulót kerestek — nap, mint nap több aggodalommal mértük a kilométereket Budapest felé, — most már pénz, élelem és minden fel-sőbb vezetés nélkül, de fegyelmetten együttmaradva és minden anyagunkat — különösen nagy tüzérségi löveg és lőszer anyagot — magunkkal szállítva. Budapestet mégis jónak láttuk kikerülni, nehogy a kommun utolsó vonaglásának dühe minket érjen s Vác körül átvergődjünk a Dunántulra.

Mindenütt az oláhok előtt visszahúzóda. Győr, majd egészen Sopronig mentünk. Sopronból aztán felvettük az összeköttetést az Ausztriában szervezkedett báró Lehár ezredes csoportjával, s az ezen csoportból alakult „Szombathelyi hadosztály”-nak alkottuk mi meg a keretét — emberrel és sok anyaggal — amiből később az a mesebeli hadsereg lett, amely a Főméltóságú Kormányzó Úr síófoki csapataihoz csatlakozva, 1919. november hó 16-án bevonult az újra magyar Budapestre.

— Mérheterlenül sokat szenvedtünk e mozgalmas, de egyben igen gyászos emlékü napok alatt. A forradalmi napok sokszor kilátástalan küzdelmei a rosszindulattal és megneveléssel, — a fegyelmetlenséggel és bizalmatlansággal, — aztán komoly harcok az oláhok mohó gyűlöletével és kegyetlenkedésével, — s végül örökös torzalkodásaink a vörösökkel, akik hatalmuk feltetésének gyáva kegyetlenkedési közepette, mindig és mindenki-re sánda gyanakvással néztek. Elég volt egy szó, hogy a politikai megbízott besugására kiszálljon a vésztörvényszék, amellyel rendszerint együtt járt a kötéll, vagy a golyó. Mi az egykori székelyhadosztálybeliek még igen élénken emlékezünk Csucsára, Érmihályfalvára, Vámospércsre, a debreceni rendőr ellenforradalomra. De Tokaj, Rakamaz, Kistokaj, Gödöllő, Bag, Iklánd, mind-mind, egy-egy állomása az akkori kritikuss napjainknak.

— Ez a színes kaleidoszkop az, amiért e magas kitérítést kaptam, az események és az emberek, amelyekből kialakultak a történelmi napok és akik e napok alatt teljesítették s. m. m. m.

szívük diktálta kötelességüket — el-halványulnak és lassan el is múlnak, de most még élőknek felemelő érzés tudni, hogy akkor jó szolgálatot teltünk és most, a Legfelsőbb helyről, megérkezett annak elismerése.

A férfi küzdelme volt ez a harc a férfiak között, ha ifjú fejjel is, de mindig helytálló lélekkel. Emlékek élnek újra, örökké, emlékek, melyek példát adnak, példát mutatnak annak az ifjúságnak, mely egykor hasonló körülmények között azonos elszántsággal vállalt mindent a hazáért!...

Közel harmincezer cigarettát és sok más dohányterméket adott a debreceni közönség a „füsttelen napon” honvédeink javára

Vasárnap volt Debrecenben a „füsttelen nap”, amelyen mindenki egy-napi dohányadagját honvédeink javára átadhatta a VI. cserkészkerület gyűjtőinek.

A városháza előtt a 171. Erdősi Imre csapat cserkészei, a református gimnázium előtt pedig az Erő cserkészcsapat cserkészei teljesítettek szolgálatot. A kora délelőtti eső nagyban befolyásolta a gyűjtést, de az eső elvonultával a gyűjtés is nagyobb lendületet nyert.

Egyre-másra jöttek a jobb öltözötű urak, de az egyszerű munkáskülsőjű férfiak is és tették le a gyűjtők asztalára adományait. A cserkészek felajegyezték a nevet és az adomány nagyságát s köszönettel átvették a honvédeknek szánt adományt.

Érdeklődünk a gyűjtés sikeréről a cserkészkerület vezetőinél. Információink szerint a gyűjtés szép sikerrel végződött, 28.782 darab cigarettát, 56 szivart, 14 nagy és 198 kis doboz cigarettadohányt, 61 csomag pipadohányt,

59 doboz gyufát, 36 cigarettapapír-csomagot és 2 doboz cigarettahüvelyt adott össze Debrecen dohányzó közönsége.

Az ötletert és az ügyes kivitelért a VI. cserkészkerület vezetőségéé az érdem. Köszönet nekik a kiünharcoló honvédek nevében!

Sok kedves jelenet is lejátszódott a gyűjtés közben. Egy öreg nénike jött a maga kis dolánycsomagjával. Azt kérte Rábold Gusztáv vezető tisztőtől, aki irányította a gyűjtést, hogy csomagját az ő saját fiának küldjék ki a haretérre. Rábold nagy szeretettel és megértéssel megígérte, mindent elkövetnek, hogy az édesanya csomagja fiához jusson.

Találtak még egy érdekes csomagot, Reszketős, öreges kezű irással ez az üzenet állt a csomagon:

„Legyél öcsém olyan jó, mint én voltam.”

Ez az üzenet is célba talált, mert a honvédeinket nem kell féltetni.

Cigarettát gyűjtenek honvédeink számára a cserkészek a városháza előtt. Dr. Kölesy Sándor polgármester adakozik. (Aszmann foto.)

Neked adom...

Cser Katalin Éva verseskönyve

Cser Katalin Éva költő nem ismeretlen a „Debrecen” olvasói előtt. Még ezelőtt egy pár évvel a Gyermekvilág Debrecenben olvastuk verseit, melyek adottságának bájosan eredeti zengéseivel voltak. Most önálló kötettel áll elének szíznél több versével: „Neked adom...” címe. Nagy értéke a könyvnek az: Előszó, melyet Péterffy László, a Dóczy igazgató-tanára írt. Az ideális, jóságos lelkű, melegsívű tudós pedagógus nagy elismeréssel ajánlja Cser Katalin Éva, a volt tanítvány költeményeit, elismerése nagy biztatás a ifjú költő számára, a még szebbek alkotására. Péterffy László kedveli, támogatja tanítványait, általában minden gyermeket szeret, ennek kapcsán a leánylétet tökéletesen ismeri, megérti, ez a magyarázata lelkes előszavának s a versek lellyes értékelésének, bírálatának. Az előszóban írja: „De legnagyobb dicséretül s egyúttal ajánlásul elég, ha jellemzésül azt a két sort írjuk ide, amivel Arany János indította el egyik szép költeményét: Egyszerű az ének, rajta ser mi dísz tán. — De a szívből fakad, melegen és tisztán. — Ennél szebben, nagyobb kitérítéssel aligha indítottak útnak ifjú leány-költőt, kis Euterpét a Parnasus felé és méltán, mert valóban ígért adottsága, tudása.

Kezembem tartom, olvasom, nem tudom abbahagyni, újra előlről kezdem, élvezem. Mily szelíd, szép szavakkal ajánlja verseit édesanyjának a „Neked adom...” című versében. „Töled kaptam a lelkemet életemnek hajnalán. — Neked adom virágait, tüzsd szívedre jó Anyám!”

Én hiszem, aki szereti a verset és

szereit el is olvasni, befogad szívébe belőlük nemcsak egyet, hiszen lelkünknek énekel, szívünknek dalol ezekben a zengő rimes sorokban, fehér lelke, piros szíve Cser Katalin Évának. Katókám! jól tudom, te érzed, Hogy rád fény hull most és — csillog Légy te is hű a ritmusokhoz, Töged: hön szeretnek a dalok. Dalaidnak szépséges bája Megszépezt mindent s ez mind a Tied. — „Hogy miért szép és mért fáj mégis?” Mert szívedben nem titkon ének.

Dr. Boér Károlyné

Közérdekű levél

HOGYAN LEHETNE MEGELŐZNI A VILLAMOSKARAMBOLOKAT

A közelmúltban háromszor is történt súlyos karambol a Péterfia és Eötvös ucca torkolatánál, mert a villamosok átrobognak az ucca torkolata előtt és a lejtős uccából kifelé haladó járműveket a legnagyobb veszély fenyegeti. Ugyanez a helyzet a szemben lévő Honvéd ucca sarkán is. Mi akadály lehet annak, hogy az Eötvös ucca sarkára és a másik oldalon a kaszárnya sarkára helyezték a megállólóhelyet?

Az Eötvös ucca sarkára szerettek volna ugyan egy figyelmeztető táblát, de azt késő délutántól kezdve már nem lehet látni, mert sötét van. Ezt a táblát este ki kellene helyezni, mert nappal se igen tűnik szembe a fák ágai miatt.

Honvéd és Eötvös uccai gazdák.

Irógép tökéletes HURAY oki. írógép-javítása HURAY oki. írógép-műszerész m. IPARKAMARA — TELEFON: 17 93.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám;
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3 — pengő, negyedévenként 8-70 pengő.
Ára hetekönként 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata okt.
18-án reggel 8-tól 25-én reggel 8-ig:
„Kögyő”, Piac u. 31., tel.: 30-95. —
„Tisza”, Péterfia u. 61., tel.: 24-52. —
„Csillag”, Arpád-tér 1., tel.: 29-32. —
„Szent Háromság”, Homokkert, Szabó
Kálmán u. 14., tel.: 17-09. —
„Mátyás király”, Nyilastelep, Vámos-
péresi út 16., tel.: 32-01.

Üzsi gondolatok

Számomra nem jó többé tavasz,
Lélekemben meghalt már a nyár —
Az ősszel megyek most karöltve
Básan, mint aki temetőbe jár.

Egyszerre aztán fáradt fejem majd
Lehajtom az út mellett valahol, —
Tudom megsírat az őszi szellő,
S a hulló levél majd rám borul...

PAPPNÉ LASKAY ERZSIKE.

— Szerdán délután presbiteri
gyűlés lesz. Holnap délután 4 óra-
kor a püspök és a fogadónok elnök-
iségével presbiteri gyűlés lesz. Be-
iktatják Kulesár Dezső anya-
könyvvezető lelkész, betöltönek
egy presbiteri helyet, több na-
gyobb adomány elfogadásáról dön-
tenek, megállapítják a délutáni is-
tentiszteletet időpontját, a KLE
iparostanonc otthon bővítéséről
határoznak, két új tanítói állás
szervezéséről döntenek és több ad-
minisztrációs ügyet tárgyalnak.

— Indiából kétszázmillió homok-
zsakot rendelt Anglia. A zsákokat
1942. végéig kell leszállítani. A
zsákok a rendelés szerint négy mé-
teresek lesznek.

— A Népszövetség tengerentúlrá
költözött Law külügyi államtit-
kárnak az angol alsóházban tett
kijelentése szerint, Genfben már
csak megfigyelő hivatal áll fenn.

— A windsori herceg és felesége
Newyorkba érkezett önnap tartó-
zkodásra. A hercegi pár számára az
Astoria szálló egész 29-ik emeletét
lefoglalták.

— Filov bolgár miniszterelnök
hazaérkezett Szófiába Budapesten
tett hivatalos látogatásáról. A mi-
niszterelnököt és kíséretét a pálya-
udvaron a kormány tagjai, a ki-
rály képviselője és a teregylhatal-
mak diplomáciai képviselői vár-
ták.

— A panamai kormány a szom-
bati ülésén elhatározta, hogy a ke-
reskedelmi hajók felfegyverkezé-
sét megengedi és érvényteleníti az
előző kormány tilalmát.

— Fényképek, keretek, amatőr mun-
kák, fényképező gépek, filmek Szpál
mesternél.

— Törökországban az orosz me-
nekültek részére gyűjtőtábortren-
deznek be. Politikai és katonai sze-
mélyek nagyszámban hagyják el a
szovjetet és menekülnek török föld-
re, sokan jelentős pénzüsszeggel
lépik át a határt.

— Egy hajó sem hagyhatja el
Sanfranciskót engedély nélkül.

— Megtámadta és fejbeverte is-
meretlen tettes Szabó Margit 18
éves fiatal leányt, Apaffy uca 69.
szám alatti lakost. Fején súlyos,
repszett sebet szenvedett. A men-
tők részesítették elsősegélyben.

— Afganisztánból hazaküldik a
németeket és olaszokat. Anglia
vállalta, hogy Indián át szállítja
haza a tengelyhatalmak polgárait.

— Szivenszúrta a bika a torea-
dort a Marsellében tartott bika-
viadal során.

— Londonban az elsőtötítés alatt
egyre több gyilkosságot követnek
el. Az elmúlt héten négy gyilkos-
ság és egész sereg más büncselek-
mény történt az északai órákban.

Jénai DURAX tűzálló

üvegedényekkel, gáztűzhelyen, folyó hó 20, 21 és
22-én délelőtt 10-12-ig és délután 4-6-ig főzőbem-
utatót tart és erre az érdeklődő közönséget
tisztelőleg meghívja

Kaszanyitzky Endre

üveg és porcelánkereskedő — Ferenc József ut 57

A jövő hónapban hozzáfognak a fedett uszoda kijavításához

A polgármester a közgyűléstől
kapott felhatalmazás alapján el-
rendeli a fedett uszoda kijavítá-
sát. Mielőtt a munkát megkezdhet-
nék, bírósági bevezető szemlét kell
tartani, hogy a bírói szakértő meg-
állapíthassa, milyen állapotban
van ma a fedett uszoda, vagyis,
hogy felvegye a mai állapotot.
Amint ez megtörtént, kezdődhetik
a javítási munka. A bírósági szem-
le november 5-én történik meg.

A polgármester már jóelőre ver-
senytárgyalást tart, hogy a szemle
után a munka azonnal megkezd-
hető legyen.

Ugy értesültünk, hogy a tetőt ki-
cserélik fakonstrukcióra, cserép-
pel fedik és az uszoda mennyezetét
is fából építik meg.

Remény van rá, hogy még a té-
len befejezik a munkát s akkor a
fedett uszoda zavartalanul foly-
tathatja üzemét.

Öngyilkossági kísérletet követett el menyasszonya debreceni lakásán egy ungvári fiatalember

Ungváron volt néhány héten át látó-
gatóban egy debreceni vasutas leánya,
Boros Etelka, aki ott megismerkedett
a 23 éves Sárosi Péterrel. A fiatalok
egymást megszerették és Sárosi kijel-
entette, hogy feleségül is veszi a
leányt. Ugy tekintette, mint a meny-
asszonyát. A leány visszatért Debre-
cenbe a szülei házához az Acél uca-
ra. Néhány nap múlva utána jött Sá-
rosi Péter is, aki háromnapig itt Sáro-
si Péter után a menyasszonya lakásán
pisztolyából melbelőtte magát. A
golyó a tüdejét fúrta át, de életveszé-
lyes sérülést nem okozott és az orvo-

sok bíznak teljes felépülésében.

A szerelmes fiatalember Debrecen-
be érkezése után levelet írt az apjá-
nak Ungvárra, tudatta, hogy azzal a
szándékkal jött Debrecenbe, hogy itt
öngyilkosságot követ el. Az apa kérte
a rendőrséget, hogy akadályozzák meg
fiát tervének végrehajtásában, de ezt
nem teheték meg, mert nem tudták
Sárosi Péter címét és nem jelentették
be sehol. Apjával sem közölte, hol la-
kik. Az öngyilkossági kísérlet ügyé-
ben indult nyomozás tisztáznia fogja,
hogy a fiatalember miért akart meg-
halni.

— Esküvő. Szendy Katalin ref. ta-
nítónő és Kun István földbirtokos ok-
tóber 23-án délelőtt 1 órakor tartják
esküvőjüket Debrecenben a ref. Nagy-
templomban.

— Vattay tánciskolájában november
4-én diákok részére tánctanfolyam
kezdődik. Kossuth 11.

— Bezártak két prágai népisko-
lát a tanítószolgálat hiányában. A tanítói kart
rögtönítélő bíróság elé állították.

— Rómába érkezett Funk német
gazdasági miniszter és Clodius kö-
vet Budapestről érkeztek az olasz
fővárosba.

— Japán ipari bizottság érkezett
Indokínába, amely az ipari segélyfor-
rásokat vizsgálja s feladata megsem-
lélni Indokína ipari fejlesztésének és
kiaknázásának lehetőségeit.

— Lengyelbűndákat, téllkabátokat
felelősséggel tisztít Koncz Péterfia 30.

— Hoover beszédet mondott,
melyben felhívta az amerikai né-
pet, hogy tegyen meg mindent 40
millió európai gyermek téli meg-
segítésére. A segélyezés megtör-
ténhet anélkül, hogy az érintené az
európai háború eseményeit.

— Négy halálos ítéletet hajtot-
tak végre Szófiában. Az elítéltek
vasúti rombolásokra készültek.

— Az Ügyvédi Kamara rendtar-
tása értelmében a zsidó kamarai
tagok részéről kiküldendő elektro-
rok választása tegnap történt meg.

— Az elektor választást dr. Hódy
Béla alelnök vezette. A választás-
ra jogosultak négy elektort választ-
ottak és pedig dr. Aczél Jenőt, dr.
Szelényi Dezsőt, dr. Leveles Imrét
és dr. Schwartz Arturt. Az izraeli-
ta ügyvédek képviselőiben a négy
elektor fog szavazni az e hó 29-én
tartandó ügyvéd-kamarai választá-
sokon.

— Svájci egészségügyi csoport ér-
kezett a keleti hadszíntérre és ott
tevékenységet folytat. A svájci la-
kosság előteremtette az egészség-
ügyi osztag felszereléséhez szüksé-
ges eszközöket. Berlinben rokon-
szenvvel üdvözik az emberbaráti
cselekedetét.

— Letartóztatták Iván Pált, a
nyilaskeresztes forradalmárcso-
port vezetőjét újpesti lakásán.

Iván Pál volt annakidején a nyi-
laskeresztes gránátos ügy bűnöző-
vetkezetének irányítója. Kihallga-
tása során megnevezte azt a 13 tár-
sát, akik annakidején résztvettek
vele a tervezett merényletek és
terrorcselekmények előkészítésé-
ben. Ezekről kapta a pénzt is an-
nakidején a külföldi szökésre.
Félévvel ezelőtt a német hatóság-
ok, mint toloncot áttették a hatá-
ron, azonban sikerült mostanig
elrejtőznie a hatóságok elől.

— Nagyváradon megnyílt a Gá-
bor Áron honvéd tüzéradapród
iskola, mely utódja az egykor hí-
rus, de a románok alatt teljesen el-
pusztult nagyváradi hadapród-
iskolának. Az ünnepséget tábort
istentisztelettel kezdték be, majd
nagyhatású beszédet hangzottak
el.

— Benest megfosztják kassai
diszpolgárságától. A volt csehszlo-
váki elnök kassai diszpolgársá-
gával kapcsolatban a MEP kassai
szervezetének ülésén Tost László
országgyűlési képviselő bejelen-
tette, hogy a diszpolgárság meg-
semmisítése folyamatban van.

— Japánban katonai postacenzúrát
léptettek életbe a külföldre irányuló
forgalomban. Minden külföldre szóló
levelet nyitva kell feladni.

— Szekéren haladt tanyájáról Bal-
mázújvárosra Pajfler Imréné Rózsa
Katalin, hogy szülésznőhöz menjen.
Útközben a szekéren szülte meg gyer-
mekét és mivel nem volt senki az
anya segítségére, a csecsemő meg-
halt. A debreceni ügyészség megadta a
temetési engedélyt.

— Megegyezés jött létre az USA és
Mexikó között a partmenti vizekről.
Mexikó a szokásos hárommérföldes
sávon kívül 15 kilométeres rendkívüli
sávot kap, ameyen hadihajó őrszol-
gálatot fognak teljesíteni.

— Horvátország és Olaszország
megegyeztek abban, hogy közösen
készülnek a horvát föld mezőgaz-
dasági talajának megjavítására.

Pithya postája

Szeretettel, szívesen látom régi
kedves ismerőseimet Arany Bika
118. d. e. 11-től, d. u. 4-7-ig, va-
sárnap csak délután.

Válaszok. Nagyerdő: Épp oly
könnyű szemünket a jóra, szépre
emelni, mint a rútra és rosszra. De
épp ezen fordul meg, előre me-
gyünk-e vagy hátra a lelki tökéle-
tesedés útján. És higgye el, ez az
érvényesülés útja is. Tanár: El-
színésznő az életben, de tehetség-
telen volna színpadon. G. mély ér-
zésű asszony, de zárkózott, mint a
gyöngybagoly. Gazdálány: Mind-
két fiú irását hozza magával. Jó-
het jövő héten, szeretettel várom
édesanyjával együtt.

— A debreceni városi tisztvisel-
ők közül még egyre tart a más vi-
dékekre való kinevezés, kirendelés.
Néhányan nem is közületeknél,
hanem nagyobb magánvállalatok-
nál helyezkednek el, ahol jelenté-
kenyen nagyobb fizetést kapnak.
Dr. Szabó László tb. aljegyzőt Ma-
gyarkaniszára I. o. aljegyzővé ne-
vezte ki a belügyminiszter. A szá-
mvevősegtől Kovács István okl.
gazdát a debreceni középiskola isko-
lához nevezték ki. Legeza Béla ik-
tatót Nagyváradra nevezték ki a
belügyminiszter magasabb állás-
ba. — Oláh Zita okleveles gazdát
aki a gazdasági ügyosztályban tel-
jesített szolgálatot, Putnokra ne-
vezték ki gazdasági iskolai tanár-
nőnek. — Pacz Béla okleveles gaz-
dát Budapestre és Kertész Julián-
tát szintén Budapestre egy nagy
magánvállalathoz vették fel.

— A Debreceni Repülő Club mo-
toros növendékeinek ma lesz az ün-
nepélyes záróvizsgájuk. Erre Bu-
dapestről nagy bizottság jön le.

— Csorbitatlan autonómiát, új
kórházakat, több udvariasságot, jó
orvosokat követelték a MABI va-
sárnap közgyűlésén. Kivánták
ezenfelül az öregségi korhatárnak
nőknél 55, férfiaknál 60 évre való
leszállítását. Rámutattak arra,
hogy a MABI kezében sokmillió
érték van, melynek az intézet nem
tulajdonosa, hanem csak safarja
és azokat a szociális és pénzügyi
érdekek összeegyeztetésével kell
kezelni. A közgyűlésen új tudó- és
idegstanatórium felállítását is kí-
vánták.

— Újabb 12 letartóztatás volt
Párisban azzal összefüggésben,
hogy több városnegyedben nem ré-
gen titkos kommunista nyomdák
fedeztek fel.

— A hentesüzlet előtti várako-
zás közben ellopták cukorjegyét és
cipőutalványát. Matolcsy Péterné,
kőműves neje, Varga u. 1. sz. alatti
lakos e miatt feljelentést tett.

— Az irodalmi pályázat eredménye.
A „Megegyezés” Irodalmi Társaság,
amely főképp a tehetséges, nem hiva-
tásos írókat gyűjti maga körül, rövid
féléves fennállása óta már a második
irodalmi pályázatot tartotta. A pályá-
zat eredményeként első helyezést
nyert Polányi Lajos „Az ítélet” című
novellájával. Második özv. Sulyok Bé-
láné „Gondolatok egy sírhant fölött”
című tanulmánya. Harmadik Boross
István „Búcsú” című novellája. Itt kö-
zöljük, hogy a „Megegyezés” Irodalmi
Társaság október 25-én, szombaton
este fél 7 órakor műsorral egybe-
kötött irodalmi estet rendez a Hiva-
tásszervezet Varga uca 1. szám alatti
otthonában, melyre mindenkit tiszte-
lettel meghív a vezetőség.

— Az Olasz Kultúrintézetben a ta-
nítás már megkezdődött, de a beirat-
kozás határidejét a nagy érdeklődésre
való tekintettel az igazgatóság meg-
hosszabbította. Az utóbb iratkozó ré-
szére pótlórakón ismétlik el a már ta-
nult anyagot. Tandíj nincs. Beiratási
díj évi 10 P, két részletben is fizet-
hető. Hivatalos órák 10—1-ig Hatvan
uca 2. I. em. Telefon 12-04.

B. OLDAL.

Gyászrova:

Szalmári Jenő könyvszakértő, a Székesfehérvári Kölcsegyesítő Egylet volt főtisztviselője 56. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Felesége és testvérei gyászolják. Temetése ma délután 2 órakor lesz.

Tóth József 73 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozóterméből református szertartással. Lakás: Halasi ucca 20. Temetését Bartha vállalata végzi.

Nagy Margitka 6 hónapos korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz IV. ravatalozóból. Lakás: Kismacs 4. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonainknak, ismerőseinknek, kik szeretett jó férjem, nagyapánk temetésén résztvettek, részvétükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

özü. Bombera Istvánné és családja.

Szent-Györgyi Albert professzor hazasága. Dr. Szent-Györgyi Albert egyetemi tanár, a Nobel-díjas tudós, hazaságát kötött Borbíró Mártával, az Miskolczy Dezső kolozsvári ideg- és sebgyógyász professzor volt feleségével. Szent-Györgyi Albert három évvel ezelőtti északamerikai útjáról, ahová első feleségével indult, már egyedül tért vissza s azóta újszegedi bérlet villájában egyedül folytatta tudományos munkáját. A híres professzor második házassága élénk érdeklődést keltett Szeged társadalmi életében.

A Hortobágyon egymásután eddig találkoztak egymásnak a vadászok, hogy részt vegyenek az európai híru vadlibavadászatokon. A hatalmas pusztaságon nagy számban található most a vadliba és értékes vadászszákmánnyal térnek pihenőre mindig a csárdába a vadászok. Tegnap gróf Szapáry Géza és társasága volt vadlibázni a Hortobágyon. A társaság egyik tagja 23 libát lőtt. Az idén ez a legnagyobb vadászrekord.

A norvég életér kiterjesztésének óhaja merült fel norvég nemzeti körökben a szovjet összeműlésével kapcsolatban. Eszerint az észak felé terjeszkedő Norvégia magában foglalná a Spitzbergákat, a Beerend szigeteket, a Ferenc József földet és a Victoria szigeteket.

Tűzharcosok, figyelme! Folyó május 26-án, vasárnap tartja a nagyváradi tűzharcos főcsoport zászlószentelő ünnepélyét. Akik a bajtársak közül saját költségükön részt akarnak venni, jelentkezzenek szerda délután 5 óráig főcsoportunk irodájában. Későbbi jelentkezés nem vehető figyelembe. Indulás reggel 5 órakor, visszafelé este 10 órakor.

A Jogász- és Tisztviselői kör most tartotta évadkezdő választmányi ülését Kiss József tankerületi kir. főigazgató elnökléte alatt. A titkári és pénztárosi jelentésekből megállapította a választmány, hogy a kör anyagi helyzete teljesen megnyugtató. A körnek adóssága nincs, bevételük fedezi a kiadásokat. Az új vezetőség eleve ségét kíván vinni a körnek az utóbbi években ellanyhult életébe. E célból Kiss József elnök indítványára a választmány elhatározta, hogy a most kezdődő évadban a tisztviselőket széles körben érdeklő kérdésekről előadásokat és vitadélutánokat fognak rendezni, melyekre előadókul a magyar tisztviselőtársadalom vezetőjeinek, köztül is kíván egyeseket megnyerni és lehozni a fővárosból. Az első bevezető előadást maga a kör elnöke fogja megtartani. December hónapban dr. Csűrös Ferenc, a kör elnöke fog előadást tartani.

Önkéntes urak!

egyenruhájukat készíttessék saját anyaguktárból. GAAL MIHÁLY egyenruha szabósága Attila tér 5. Görög templom mellett.

Lukács Pál és Tóth Juliánna 50 éves házassági évfordulójukon gyermekeik körében a nyilastelepi templom előtt. (Aszmann foto.)

Közel ezer ember előtt történt meg a helyszíni harangozás bemutatása a köztemetői temetéseken

Megírtuk, hogy Eklí József szabadalmat és szerzői jogvédelmet nyert arra, hogy a temetés pompáját technikai úton előállított harangzúgással vagy énekkar, esetleg zenei kísérettel méltóbbá tegye. Azt is közöltük, hogy a szabadalom tárgya, a technikai berendezés is elkészült s jelentéktelen utolsó simítások vannak hátra. Az utóbbi napokban ez is megtörtént és a Dankó temetkezési intézet három temetésen már szerepeltette azt a készüléket, mely harangzót vagy gyászzenét, esetleg énekkart szólaltat meg.

Általánosságban megállapítható, hogy a gyászoló gyülekezetek kellemes és nagy meglepetéssel fogadták a felbőgő harangjáték hangját, mely valóban alkalmas arra, hogy áhítatos hangulatban tartsa a halottat kísérő menetet. Nagyon sokan nem is sejtették, honnan zúg a harangjáték szava, keresgették, találgatták. A menetet végig harangzó kísérté egészen addig a pillanatig, amíg a koporsót a sírnál elhelyezték. Két temetésen a megjelent énekkar fejezte be a temetést, miután a lelképásztor elvégezte a szokásos szertartást.

Tolvaj Sándor gazdálkodó temetésén hangzott fel első ízben nyilvánosan a meizsi dóm harangjátéka. Itt a temetési szertartást dr. Dancsházy Sándor lelképásztor végezte.

A második temetés, mely vasárnap folyt le, Karika Lajos MAV

nyugdíjas, vendéglős végtesztés-tégele volt. Dr. Farkas Pál ref. lelképásztor imádkozott, majd az Egyetértés Dalkör énekszáma után a hatalmas fekete halottaskocsira helyezték a koporsót, a menet megindult s felhangzott a harangjáték gyönyörű hangja, mely végigkísért a halottat a sírig. Addig zúgott a harangzó, amíg a koporsót a sír szájához tették. Dr. Farkas Pál lelképásztor imája után az Egyetértés Dalkör gyászalt énekelt.

Ugyanezen vasárnap történt meg Bombera István nyugalmazott MAV kárpitos temetése is a katolikus egyház szertartása szerint. Itt is a tiszteletből kivonult Egyetértés Dalkör énekelte a szertartásteremben, majd a fekete gyászhintóra helyezett koporsó után megindult gyülekezet megilletődve hallgatta a meizsi dóm harangjátékát, mely a sírig kísérté az elhunytat. A halott beszentelése után az Egyetértés Dalkör gyászénekének hangjai mellett hantolták el Bombera István hamvait.

Az első alkalmakkor közel ezer ember hallgatta tehát meg a technikai úton közvetített harangzót, melynek alkalmazásáért az egyik gyászoló család külön köszönetét is nyilvánította Eklí Józsefnek. Érdekes volt, hogy a köztemetőnek csaknem teljes személyzete is végig ment az első temetés menetével és hallgatta a harangjáték csöndesen bűgő hangjait.

A nagykereskedők kötelesek pénztári engedélyt adni. A Baross Szövetség október 17-én közleményt boesátott ki, amely a textilnagykereskedők pénztári engedélyneik alkalmazását illetően téves adatokat tartalmaz. A közlemény szerint a textilnagykereskedők csak abban az esetben kötelesek pénztári engedélyt adni, ha ők is pénztári engedélyt kapnak a gyáraktól. Az árkormánybiztoságon a legelőszövebben a főfaják az említett közleményben foglaltakat, annyival is inkább, mivel a kereskedelmi és iparkamarához, továbbá az összes érdekképviseletekhez intézett leiratában az árkormánybiztos éppen ellenkező értelmű rendelkezést adott. Az árkormánybiztos leirat ugyanis kimondja, hogy a 3 százalékos pénztári engedélyt a textilnagykereskedők minden viszonteladó felé történő eladásnál kötelesek nyújtani.

Hétfőn reggel indult el a budapesti repülőtérrel Veicencébe az Egyetem és Főiskolák Végzett Női Egyesületének tiztagú csoportja dr. Kokas Eszter egyetemi magántanár, országos elnök vezetésével.

Hódmezővásárhelyen Wollner Károly dúsgazdag fakereskedőt az értelmiségi kormánybiztoság feljelentésére a rendőrbíró nyolcezer pengő pénzbüntetésre és kéthónapi elzárásra ítélte, mert Wollner az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak között tüntette fel a napszámosokat, hogy zsidó irodai alkalmazottjai maradjanak. Az ítélet nem jogerős.

Hatalmas sáskahadak támadták meg a Sanghájától délnyugatra fekvő nagykiterjedésű rizmezőket s teljesen elpusztították a vetést. A csapás 50 ezer kínai földműves megélhetését tette tönkre. 200.000 embert éhhalál fenyeget.

A bukaresti rendőrségnek hétfőn három gyilkosságot jelentettek be. Meggyilkolták és kirabolták Rodanovits Mini balett-táncosnőt és eselédjét s lakását teljesen kifosztották. A gyilkosságot valószínűleg 8-10 nappal ezelőtt követhezték el, mert a két holttest már oszlásnak indult. Rajtuk kívül meggyilkolták és kirabolták az éjjel Radulescu Ella dúsgazdag bukaresti 48 éves leányt is. A rendőrség mindkét ügyben megindította a nyomozást.

Kémkedéssel vádolják az európai ökölvívóhajókat. Stockholmból jelentik: A rendőrség vizsgálata megállapította, hogy egy banda, amelynek feje Anderson, a volt európai ökölvívóhajónak, kémkedést folytatott egy idegen hataim javára. (MTL.)

Mindenszentekre

Koszorúk, Csokrok legizlésebb kivitelben legolcsóbban
ROZSA virágcsarnok
Kossuth utca 3 szám.

Nagyszerű műsorral szerepel Dániel Ernő a Zenekedvelők Köre első bérleti estijén

Dániel Ernő, az egyik legtehetségebb fiatal magyar zongoraművész október 29-i koncertjét Debrecenben ritkán tapasztalható nagy érdeklődés előzi meg. A művész már a műsor összeállításáért is megérdemli ezt a nagy érdeklődést. Műsorán Bach híres D-moll toccáta és fugája, Brahms H-moll Capriccioja és két Intermezzója, Chopin B-moll szonátája szerepel. A műsor második felében pompás Liszt-művek foglalnak helyet. Többek között a Funerailles, Tarantella, Venezia e Napoli, Gnómok tánca, Petrarca szonett stb. szerepelnek.

Jegyek és 40-50 százalékos kedvezményt jelentő bérletek a Harmathy könyvkereskedésben (Piac u. 7. Telefon 22-23) kaphatók.

A Zenekedvelők Köre ezúton is kéri igen tisztelt régi bérleit, hogy szíveskedjenek tavaly bérlet helyeiket a Harmathy könyvkereskedésben mielőbb megújítani.

A Volksbund nagygyűlése

A magyarországi Volksbund nagygyűlést tartott vasárnap délelőtt. A magyar kormány részéről Balla Pál miniszteri tanácsos és Birkás Pál miniszteri titkár jelentek meg, akik a kisebbségi ügyek referensei. A Himnusz, a Rákóczi-induló és a Volksbund himnuszának elnéklése után Schlitt Ádám ismertette a Volksbund működését. Az új feladatok sorában rámutatott a magyarországi németek népességzövetsége megalakításának szükségességére. Basch Ferenc ölnegyedőris beszédében vázolta a Volksbund céljait.

Felborult a szekér, meghalt az utas

Debrecenből szekérral indultak öten Hajdúszámonba. Útközben előzni akartak két teherszekeret, de a lovak felrántották az útszéli kőrakásra a szekeret és az felborult. Az utasok kiborultak az árokba, köztük Király Sándor 21 éves földműveslegény is. A legény nem panaszkodott súlyosabb sérülésről és folytatta útját hazafelé. Odahaza rosszul lett és meghalt. Megállapították, hogy agyrázkódás okozta halálát.

A csendőrség jelentést tett az esetről az ügyészségnek. A nyomozás megindult annak megállapítására, hogy kit terhel a gondatlanság a legényt ért halálos sérülésért. A vizsgálóbíró boncolást is rendelt el.

Az utazóközönség figyelmébe!

A Debrecenből 4 óra 40 perccor és a Guthról 14 óra 17 perccor induló egyes vonatonál a személyforgalmat 1941 október 20-tól beszünteltük. Debrecen Városi Gazdasági Vasút üzemvezetősége.

Közgazdaság

Gabonafeleslegék kötelező felajánlása

A 4500-1941. M. E. sz. kormányrendelet 17. §-a a gabonafeleslegéknek f. évi október hó 31-ik napjáig való kötelező felajánlását írja elő. Ezen határidő után vételre felajánlott gabonáért a hatóságilag megállapított áraknál csak 10 százalékkal kisebb árakat szabad fizetni. Ugyanezen rendelet 33. §-a a felajánlási határidő be nem tartását kihágásnak is minősíti, amikor a pénzbüntetésen kívül, az eltitkolt gabonát el kell kobozni.

Tekintettel arra, hogy a beérkezett adatok szerint ezideig még sokan nem tették eleget eme felajánlási kötelezettségüknek, felhívom az érdekelteket, hogy ezen kormányintézkedéssel előírt kötelezettségüknek feltétlenül tegyenek eleget. A felajánlásokat a HOMBÁR bizományosoknál kell megtenni. Polgármester.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Kedden este: „Niskavuori asszonyok“
Premier bérlet.

Szerdán este: „Ezüst sirály“ A. és Szabad-bérlet.

Csütörtökön este: „Ezüst sirály“ B. és Szabad-bérlet.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Ma este mutatja be a színház a Nemzeti Színház mult évi legnagyobb sikerű színháziát, a „Niskavuori asszonyok“-at. Főszereplők: Budaházy Magda, Zádor Mária, Berényi Sári, Ladányi.

Szerdán és csütörtökön Timár Ilka és Unger István felléptével Butykai Gyönyörű zenéjű nagyoperettje, az „Ezüstsirály“ kerül felújításra. Új betanulás. A harmadik felvonásban nagy mulató jelenet, amelyben Unger István saját szerzeményű dalát énekli.

Nyolcszáz méter magasban egy préneusi erődben helyezték el öt francia politikusot, Paul Reynaudot, Mandelt, Daladiert, Blumot, Gamelint és ott szigorúan elkönyvelték, magánzárkákba zárták.

A KIE egy hétig tartó konferenciát rendezett, mely vasárnap ért véget. Minden nap Tömör Lajos segédlelkész tartott sorozatos előadást. Az ifjúság legfontosabb kérdéseit tárgyalta, melyhez érdekes és tartalmas hozzászólások következtek. Vasárnap délután az ifjúság közös teáján vettek részt, majd élményeikről számoltak be, melyeket a konferencián szereztek.

SPORT

Nagy küzdelem, ennyivel jobb volt a DVSC

DVSC—Nagybányai SE 3:2 (2:1).

Az idény legszebb mérkőzését vívta a két csapat. A Nagybányai SE kitűnő együttes, mely még a bajnokság kérdésében is bele fog szólni. Az első félidőben Szabó két remekbeszabott góljára Neumayer válaszol. Kristóf artista-fejessel csodálatos gólt fejel, de a gyengén működő Bányai játékező nem adja meg. A mérkőzés eseménye még, hogy az első félidőt Bordy Béla, a kiváló művész, mint a debreceni újságírók vendége, végigszurkolja a DVSC-nek a városi páholyban. Szünetben eltávolodik és mintha vele menne a DVSC szerencséje is, a második félidő 20. percig nagy NSE főlény, Keskeny remek védelmi akadályozzák meg a kiegyenlítést. A 21-ik perc szerencsés, Szilárd delfut és beadását Füleki belövi. 3:1. Az utolsó percig tart a küzdelem és a 45-ik percben Pernecki bombagóljával szépít Nagybánya. A DVSC-ben Réti és Füleki lassúsága csaknem komoly bajt okozott. Mindegyiküknél van jobb játékosok ezekre a posztokra a DVSC-nek. A mérkőzést Keskeny csodálatos védelmi és B. Nagy remek játéka mentette meg. Csokai nem balfedeztet, kár volt elvenni hátréből. Orosz ragyogóan játszott, mintaszerűen passzolt, kiemelkedően legjobb embere volt a fedezetsornak. Gere az első félidőben kifogástalan, a másodikban el-elűnt. A támadósorban Szabó egyre jobban belejön, két gólja nagyon szép volt és jó labdákat adott szélsőnek. Szilárd és Kristóf végig jók voltak. Berecz teljesen eltűnt, ezúttal a mezőnyben sem lehetett észrevenni. Füleki lassúsága sok támadást akaszt meg. Általában a támadósor munkáján nagyon érzett Sidlik hiánya. A DVSC-nek, ha nem akar szomo-

Esernyőket
szaküzletben
Ernyőszalon
Piac utca 77.
Javítás — áthuzás

ro tapasztalatokat szerezni, akkor nem szabad olyan súlyos összeállítás hibákat elkövetni, mint Réti és Füleki beállításai és Sidlik kihagyása. A mérkőzés leggyengébb teljesítményét azonban Bányai játékezőt nyújtotta, aki még nem érett meg NB-mérkőzések vezetésére. Régen láttunk ilyen gyenge játékezőt debreceni pályán. Sokat és indokolatlanul füttyöztetett, Kristóf góljánál és a második félidőben, amikor az NSE kapusa befordult egy labdával a hálóba és kirugást ítélt: súlyos hibákat követett el.

Az amatőrbajnokságban a DVSC II. ezúttal még az első csapatnál is gyengébb összeállításban játsza, 5:0-ra győzött Hajdúböszörmény ellen Szilágyi 2, Dombóvári, Méhes és Nagy góljaival. D. Húsos—DMTE 5:3, góllövők Dénes 2, Rácz, Szilágyi, Beluch, illetve Bartha 2, Reichl. DEAC II—Nyilastelepi Török 2:2. A DEAC a B. Turult 4:3-ra győzte le Drottár 2, Hevesi és Bodonyi góljaival.

Hatalmas meglepetés az NB-ben a Nagyváradi AC 4:1-es megérdemelt győzelme a Ferencváros felett. Újpest—DIMÁVAG 2:2, Kispest—Szeged 3:1. Szolnok—MÁVAG 4:0. Gamma—SzVSE 4:2, SalBTC—Ujvidék 3:1.

Az NB. II. Mátyás csoportjában a favoritok simán vették az akadályokat. A Marosvásárhelyi SE értékes teljesítménnyel otthonában 3:0-ra verte a Ganz csapatát. Zuglói Danuvia—KEAC 6:4. Törökvs—Goldberger SE 3:1, D. Magyarság—NyTVE 4:0, Postás—SzSE 6:0, K. MÁV—Nagyváradi Törökvs 2:1. A tabella állása most a következő:

1. Debr. VSC	8	7	—	1	38:8	14
2. Marosv. SE	8	7	—	1	30:11	14
3. Törökvs	8	6	1	1	36:11	13
4. Z. Danuvia	8	6	1	1	29:16	13
5. K. MÁV	8	6	—	2	24:17	12
6. D. Magyarság	8	5	1	2	22:15	18
7. Nagyb. SE	8	3	2	3	26:18	8
8. Postás	8	2	2	4	18:22	6
9. Goldb. SE	8	3	—	5	19:24	6
10. Ganz TE	8	1	3	4	19:17	5
11. N. Törökvs	8	2	—	6	10:34	4
12. Kolozsv. EAC	7	1	—	6	20:29	2
13. Nyiregyh. TVE	8	—	2	6	9:28	2
14. Szalm. SE	7	—	—	7	3:48	—

Szolnok és Marosvásárhely csapata játszik vasárnap Debrecenben a nagyerdői Stadionban. Bombaprogrammal kedveskedik a DVSC vezetősége a debreceni közönségnek. Ugyanis vasárnap játssza le a nagyerdői Stadionban a DVSC—Szolnoki MÁV vasutas bajnoki mérkőzést, melyre a Szolnoki MÁV a jelenleg a bajnokság 2-ik helyén álló teljes első csapatával jön Debrecenbe. Mór edző vezetésével, Ellenük a DVSC NB csapata játszik. Ugyanezokor kell lejátszania a DVSC-nek a Marosvásárhelyi MTE ellen kisorsolt Magyar Kupa mérkőzést, erre pedig a jelenleg kitűnő formában levő, sőt sokak szerint az NB csapattal egyenrangú DVSC II. áll ki. A DVSC I. valószínűleg Keskeny, Csokai, B. Nagy, — Orosz, Gere, Galambosi, — Szilárd, Berecz, Szabó, Sidlik, Kristóf összeállításban, a „kis-DVSC“ pedig Körödy, Réti, Zsidik — Elek, Ignác (vagy ha sérüléséből felgyógyul Erdel), Kálmán, — Dombóvári, Tisza, Szilágyi, Füleki, Nagy, vagy Béres összeállításban játszik, de szó lehet a Nagy—Szabó Mihály balszárny Oláh és Pásti játékaról is.

Az NB. I. meglepetése, hogy a Ferencváros újabb vereségével a negyedik helyre zuhant.

1. WMFC	10	9	—	1	24:12	18
2. Szolnok	10	6	3	1	30:15	15
3. Újpest	10	5	5	—	36:20	15
4. Ferencv.	10	6	1	3	37:25	13
5. Szeged	10	5	3	2	35:16	13
6. Nagyváradi	10	5	3	2	31:16	13
7. Gamma	10	5	1	4	25:22	11
8. Elektromos	10	4	1	5	22:20	9
9. DIMÁVAG	10	3	3	4	24:22	9
10. Lampart	10	4	1	5	21:35	9
11. SalBTC	10	3	2	5	23:27	8
12. Kolozsvár	10	4	—	6	23:28	8
13. Kispest	10	3	1	6	22:33	7
14. Ujvidék	10	3	1	6	19:43	7
15. MÁVAG	10	1	2	7	10:33	4
16. SzVSE	10	—	1	9	10:45	1

B. Nagy, a DVSC kitűnő hátvéde megsérült a Nagybánya-mérkőzés utolsó perceiben. Értésülésünk szerint a kiváló játékos, aki nagyszerűen játszott ezen a mérkőzésen, hamarosan rendbejön és vasárnap már biztosan játszik.

Lukács, a Ferencváros jobbszélsője Debrecenben nézte végig a DVSC—Nagybányai SE mérkőzést. A kitűnő szélső sérült, nem játszhatott a NAC ellen és így leutazott Debrecenbe, hogy volt csapatának mérkőzését megnézzék.

A DVSC ifj. birkozóversenye nagy érdeklődés mellett folyt le. Szép küzdelmek népes mezőny mellett a pontversenyben első lett az ország egyik legkiválóbb ifjúsági gárdája, a DVSC ifj. 14 ponttal, második a Budapesti Törökvs 8, és 3-ik a Ceglédi MOVE 8 ponttal. Légsúly: 1. Szabó, Cegléd; 2. Takács, Törökvs; 3. Hógye, DVSC. Pehelysúly: 1. Pásztor, DVSC; 2. Dankó, DTE; 3. Erdel, DVSC. Könnyűsúly: 1. Sipos, DVSC; 2. Zsigmond, Cegléd. Középsúly: 1. Györffy, DVSC; 2. Boér, Törökvs. Nehézsúly: Nagy, DVSC; 2. Katonka, DTE. Ugyanakkor Budapest az országos bajnokságban a DVSC mindkét indulója szép sikert ért el. Tarányi is, Mihályffy R. is második lett súlycsoportjában. Minden elismerést megérdemel dr. Génessy Sándor MÁV műhelyfőnök, aki áldozatkészségével, sportszeretettelévé lehetővé tette, hogy a DVSC birkozógárdája két helyen is sikeresen szerepeljen és elősegíti ennek a Debrecen sportjának sok sikert hozott szakosztálynak működését.

Tóth Lajos DTE nyerte a Budapest—Debrecen városok közötti viadal válogató versenyt. A Torna Szövetség Kelti kerülete vasárnap rendezte Budapest—Debrecen városok közötti viadal válogató versenyt. A versenyt minimális pontkülönbséggel Tóth Lajos DTE nyerte, Hajdú Gyula DEAC tornászal szemben. A válogató verseny alapján Debrecen város csapata a következő: Tóth Lajos DTE, Hajdú Gyula DEAC, Mogyoróssy Győző DTE, Klencs János DTE, Balla Tibor DEAC, Horváth Gyula DTE, Vermes László DEAC. Ebben az esztendőben negyed ízben kerül lebonyolításra a két város közötti viadal, mely Debrecen város igen értékes vándoridőjárta folyik. Eddig két alkalommal győzött Debrecen csapata és egyszer Budapest csapata.

Tanítóképző—Piarista gimnázium 50:38
Tegnap délután az egyetem sporttelepén tartották a ref. tanítóképző és a piarista gimnázium legjobb atlétaik összecsapásukat a középiskolák közötti bajnokság során. A piarista gimnázium vereséget szenvedett, s vereségét elsősorban tartalékos volta menti. — Eredmények: 100 méteren 1. Nagy V. tk, 12. 2. Tóth pg, 12.6. 3. Görbendi tk, 4. Kápolnai pg, 400 méteren 1. Nagy V. tk, 55.2. 2. Makkai tk, 58.4. 3. Felföldy pg, 4. Nagy pg, 3000 méteren 1. Sándor tk, 11:16. 2. Demeter 11:20. 3. Balajthy pg, 4. Patonay pg. Magasugrásban 1. Varga tk, 170. 2. Környei pg.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálócsy legrégibb magánnyomozó megfigyelési, nyomozási díszkeretek, eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72. 1264 11. 27

Új magánnyomozó iroda. A vidéki m. kir. rendőrfőkapitányság által engedélyezett hivatalos magánnyomozó irodám Debrecen, Virág u. 21. sz. alatt megnyitottam. — Vállalok minden bizalmas nyomozást és megfigyelést, melyeket lelkiismeretesen és diszkréciával végzek. Telefon: 23-78. Jánosy Mihály magánnyomozó. 480

LEVELEZÉS

„Posta restant“ levél van. 1289

Idősebb kimondott úriember ismeretségét keresek. „Kék nefelejts“ jellegre. 1273

ALKALMAZÁST nyert férfi

Értelemes fiút kifutónak felveszek, Hirlapiroda, Teleki u. 94. 1228

Kifutófiút felveszek. Színházi átjáró, szűcsüzlet. 668

Fűtő azonnal felvétetik. Piko Bőrgvár Hid 4. 1297

Asztalostanulót felvesz és jól fizeti Vangor asztalos, Kossuth 7. 666

Úrizzabóságba erős kézi munkás felvétetik. Kígyó 37. 667

Cipészegéd javító munkára felvétetik. Gyors talpaló, Kápolnási 2. 1291

Fiatall borbélysegéd felvétetik ebédkosztal. Miskolc, Valgakert, Déli-sor 25. 866

Tanulót műszerésznek felvesz Léva, Kassa út 1. 1246

Borbélysegédet azonnali belépésre felveszek. Id. Ember, Csap 3. 1316

Szabósegéd fiatal kézimunkást felvesz Hagymási szabó, Simonffy 13. 1313

Szabósegéd, erős kézimunkás, felvétetik. — Morgenstein Manó, 1304

Jó kézimunkás szabósegéd felvétetik. Ugyanott egy sparhelt eladó. Vörösmarty 18. Friedl. 1283

Csomagkötőre óvatosan felvelek, hegyi ismeretekkel bíró nem leventekötéses fiatal embert felveszünk, kerékpárral rendelkező előnyben. Müller szállító. 1308

Kifutó, 16 éven aluli, felvétetik. Mayer mérnök, Batthyány 5. 1309

Tanyai padlástapasztáshoz, kisebb javításhoz barkács embert keresek. Varga ügyvéd, Szappanos 3. 1310

Fűszerkereskedőtanulót felveszek. Patay, Szabó Kálmán 16. 1290

Kondást felveszek. — Szent Anna 49. vagy Monostorpályi út 46. Kovács. 1243

Kifutónak fiatal fiú kerékpárral felvétetik. — Csapó 35. Szövetkezet. 1251

Pékségbe kifutó felvétetik. Mátyás király u. 36. 1263

Egy fiatal asztalossegédet bútormunkára felveszek. Vargakert u. 8. 1302

Megbízható kifutófiút felvesz Golenczky, Sas ucca 2. szám. 1305

ALKALMAZÁST keres férfi

Házmesteri állást keres házaspár. Péterfia 11. 1265

ALKALMAZÁST nyert nő

Tanulóleányt fehérneművarráshoz azonnal felveszek. Kossuth 23. 1300

3. Dániel pg, 4. Végh tk, 16. Távolugrásban 1. Toth pg, 620. 2. Hegedüs tk, 578. 3. Varga tk, 4. Vajay pg. Súlylökésben 1. Nagy pg, 10.83. 2. Varga tk, 10.34. 3. Veszprémi tk, 4. Tóth pg. Diszkoszvetésben 1. Nagy pg, 29.45. 2. Nagy tk, 27.50. 3. Tóth pg, 4. Veszprémi tk. A svédváltót a tanítóképző csapata nyerte 2:14.5-tel a piarista csapat előtt. A pontverseny végeredménye tehát 50:38 a tanítóképző javára.

A DTE bravúros győzelmet aratott Püspökladányban, 4:2-re verte a P. MÁV-ot. A DTE góljait Hernádi 3, Bobák 1, lötték. A DTE egyre szebben fejlődik. A csapat berkeiben egyébként nagy „nősülési láz“ van: Bobák Sándor csapatkapitány illően járt elől jó példával, ezt követte Nagy Lajos, a kitűnő fedezet Kocsis Magduska úrléánnyal, majd Elek Gyula Fábán Jucika úrléánnyal s — a jó példa ragadós —, nem sokára követni fogja ezt Batiz Lajos főtákar is. Örvedetesen növekedni fog a DTE-hőlgyszurkolók gárdája.

Asbóth 2:3-ra szépítette a magyar—horvát teniszmérkőzést Mitic felett aratott fölünyes győzelmével. Magyarország a horvátoktól elszenvedett veresége ellenére megnyerte a Duna Kupát.

A Bécs ellen játszó válogatottunkat véglegesen pénteken állítják össze. — A szűkebb keret tagjai: Csikós, Dósal, Tátrai, Polgár, Btr, Lázár, Sárosi III., Dudás, Balogh I., Pázmándi — Kincses, Sárosi dr, Kiszely, Gyetvai, Szusza, Zsengellér.

Nyiregyháza a NyTVE és NyKISE fuzionált a MOVE-val MOVE Szabolcs név alatt és anyagilag megalapozva, hatalmas játékosgárdával folytatja az NB. II-ben működését.

Hirdetmény. A Kősülyszegben 1930—40. és 1940—41. év telén kitermelt és a várost illető, a kősülyszegi partbirtokosoknál tárolt összesen cca 15.989 kéve nád a gazdasági ügyosztály (városháza félemelet) 22. szobájában szobeli nyilvános árverésen folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor eladásra kerül. A vételi lehetőségre az érdekeltek figyelmét felhívom. Az árverési feltételek a gazdasági ügyosztályban (városháza félemelet 14. számú szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Gazdasági tanácsnok.

Jó családból való kis-leány gyermek mell-napi 4 órára felvesz Takács Tiborné, Kossuth 9. 1298

Kézimunkálásban jár-tas leányt felvesz Pethő népművészeti kézimunkaipar, Szent Anna 10. 1303

Kezdő tűzőnöt felvesz-szek. Cipőüzem. Árpád tér 9. 1307

Tanulóleányt felveszek. Bardócz. Csapó 17. 1311

Ügyes leányt, nem isko-lakótelet, könnyű mun-kára felveszek, Kossuth 28. Laboratórium. 1312

Ügyes segédleányokat angol és francia mun-kára felvesz Szabó Kata, Baltazar Dezső 18. 1232

Gyermekleányt novem-berre felvesz, német nyelv előny Ugyanott villakastély beköltözé-si eladó. Csapó 19. 1241

Varrólány és kifizető lány felvétetik, Kiss János szűcsmester, Szent Anna 8. 1278

Ügyes kisleányt, ki az állapotok szereti, nyúl gondozásához felvesz-szek. Békési, Kossuth 31. 1275

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Perfekt szakácsnőt ke-resek vidéki tanya-ra hosszú jó bizonyítvánnyal. Cím a kiadóhiva-talban. 1223 vv.

Jó családból való nő elmenne magános nő-höz, vagy házaspárhoz szerény fizetéssel, csak 14 hónapos leánykaja, ki már jár, vele lehese-sen. A háztartás minden ágában jártas. Cím a kiadóhivatalban. 1237

Magános úr megbízható takarítónőt keres. Je-lentkezhet kilentől ti-zenkettől Csokonai 31. 1242

Bejárónő felvétetik a délelőtti órákra. Arany János 56. 1269

Mindenes főzőnőt azo-nalra jó bizonyítvánnyal felveszek. Steuer, Csapó 10. 1299

AJÁNLAT

Függönyöket, csipke-szövetet, köplianyago-kat, kőlibeteket ol-esón. Rothermere 36. Keresztépilet. 1231 1. 21

Szőrmebundákat olcsón készit, javit, alakit Kő-vary szűcsmester, püs-pöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

Legolcsoban test, tisztít Weisz, Arany János ucca 29 szám. 1940 vv. Kosztumokat, kabátokat izlesen készit, fordit, alakit „Margó” Bethlen ucca 29. 1029 12. 17.

Új szűcszalont! Lez-újabb modellek szerint új bundák, alakítások javításokat vállalok — muffok gyermeklábzsá-kok raktáron. Szent Anna 5. I. em. Budai-nál. 1313 12. 10

Bundát készitessen meg a tél beállta előtt Katona Vilmos szűcs-mesternél, Simonffy 2. 26 12. 18

Ciánóztasson Csala cí-nozó vállalattal. Lakás-vizsgálatok felelősség-gel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 655 11 26

Aranyat, ezüstöt fog-aranyat legmagasabb áron veszek. Altmann Sándor ékszerész, Hunyadi 23. 1197 11. 21.

Villanykörtecsere 30 fillér. Törött gramofonlemezeket becsere-ljük. Díszlárgyak órák. használati cikkek. — Hunyadi 22. 665 10. 26

Önkéntes urak! Bevo-nulásakor rendeljék meg ruhájukat Tegdesnél, Kálvin tér 19. Püspöki palota 539 12 2

Számös bajára meghozza biztos gyógyulást különleges haszkötőim. Kiss Béláné, Kossuth 59. 687 12. 31

Hő- és sárcipők javítá-sát felelősség mellett vállalom. Weisz műsz-e-resz. Piac 66. 1420 12. 12

Kellemés lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napo-ka és hónapszámra. Fe-renc József 59. Tele-phon: 23-39. 800 vv.

Segédmotor, kerékpár, varrogép, gramofonjavít-ás. — Alkatrésztároltár vásárlás, csereszéletek Királynál, Royal-épület. 1132

Aranyat, ezüstöt, brili-ánszt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan u. 2. 814 12 6

Kalaptisztító műhely-ben vállalunk puha és kemény kalapokat, ki-mosunk, formázunk. — Beliczey Lajos, Ferenc József út 38., udvarban hátul. 1293

Lakatosműhelyemet Kandia uccáról Csapó 41. alá áthelyeztem. — Takaréktüzhelyek, nagy, kétsütős, majoli-kás alkalmi áron eladó. Kozma. 1294

Köszön, retorta faszén ümlesztve és csomagol-va kapható Kovácsnál, Szent Anna 36. Telefon 19-21. 1317

Régi, hibás nadrágtar-tót, zoknitartót, férfi-övet fillérekért meg-javítok, újat olcsón ké-szíték, József kir. her-ceg 22. 1274

Minden méretű stráfkoesik eladók. Nyugati 32. 1271

KERESLET

Ékszeret, aranyat, fog-aranyat, ezüstöt legma-gasabb áron veszek. Frank E. Piac 56. 98 11 30

Veszek magas áron használt bútort, lakbe-rendezést, irodabútort, Wertheim szekrényt, zá-logházból kiváltott tár-gyakat. Csapó 16. Hi-vásra jövök. Telefon: 13-30. 1252

Tejet legkisebb meny-nységtől 50 literig át-veszek. Magoss György tér 12. Fűszerüzlet. 1268

ELELMISZER ITA-

Finom zamatú jó bo-rok özv Nagy Pálné pincéjében, Szent Anna 36. 1319

TELJES ELLÁTÁS

Teljes ellátást adok kü-lönszobával olcsón úri-embernek. Kút 62. 1168

OKTATÁS

Simai gyors- és gépiró-iskolába állandóan be-iratkozhat. — Piac 73. Allamvizsga. Vidé-kieknek vasúti kedvez-mény 245 11. 10

TÁRS

Társat keresek 2000 pengővel hentesüzle-temhez. Cím a kiadó-ban. 1315

HANGSZER

Zongora Stelchammer azonnalra kiadó Szepes-ségi ucca 43. 740.

Piannino, modern, ke-reszthűros bérbeadó. Homok 120. Telefon: 30-35. 1256

Zongora, rövid, fekete, eladó. Csap 88. Megte-kinthető 2 órától. 1255

RÁDIO

Rádiókészülék vásárlá-sánál javításnál fordul-jon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez. — Csapó 86. Telefon: 32-54. 1987 12. 31

BÚTOR

Új háló, ebédlők, kombinált szobák, konyhabútorok olcsó árban bútorraktáram-ban, Kossuth 51. 1788 1. 4

Minék a fényes kirakat, amikor olcsóbban vá-sárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletem-ben, Piac 71. 592 12. 25

Szép használt háló, ebédlő és más bútorok olcsón eladó. Hatvan 27. 1288

Eladó fehér teleháló. Miklós 43., utolsó lakás. 1286

Egy keményfa felháló eladó. Arany János 29. Keresztépilet. 602

AUTO

MOTOR KERÉKPÁR

Sztrapabíró 750 köbcen-tis motorkerékpárt, 70—80 százalékos gumik-kal, prima Bosch vilá-gítással eleserélnék 200—250 köbcen-tis, 70—80 százalékos gumik-felszerelt motorkerék-párral. Cím a kiadóban. 538 vv.

Ballon kerékpár és an-zóra nyulak eladók. — Csapó 19. műszerésznél. 1306

ÁTADÓ

ÜZLET VENDEGLŐ

Eladó kütűnő hajdú-bagosi bor, 350 liter, Cím a kiadóban. 1233

KIADÓ LAKÁS

egyszobás

Szoba, konyhas lakás kiadó. Cím a kiadóban. 1245

KIADÓ LAKÁS

háromszobás

3 szobás összkomfortos villalakás novemberre kiadó. Széchenyi-kert. Tözsér 10. 1239

LAKÁST KERES

Lakást, lehetőleg fő-bérletit, keresek közel-ben. Király, Royal épü-let. Telefon 10-66. 1138

Háromszobás komfor-tos lakást, esetleg villá-ban bérletre keresek. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóban. 1878 vv.

Üriember jól bútorozott különbejárattal nem drá-ga szobát keres belterü-leten november elsejé-re. Cím kiadóban. 1284

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejárattal uccal bútorozott szoba kiadó. Gólya u. 8. 898

Intelligens szobalátsnőt keresek. Péterfia 30. Címfestő irodában. 1318

Kétszer két bútorozott szoba kiadó, esetleg bútor nélkül. Cím a ki-adóhivatalban. 1244

Bútorozott szoba, telje-sen különálló, férfiak-nak, esetleg ellátással kiadó. Dobozi 11. 1280

VEGYES

Gyermekvaságycak, ö-n-töttvaskályhák, férfi télikabátok, — keveset használt 43-as tisztí csizma. Háló, félháló, konyhaszekrények — egyéb bútorok eladók. Csapó 49. Ugyanott minden ingóságot ve-szek. 1130

Örökbe adnám egészse-ges kéthetes fiúgyerme-kemet, Molnárné, Ro-thermere 31. 1292

Grafológusnő mindenki kézírásából biztos ana-lízist nyújt. Széchenyi 4. 1249

Teljesen új cseréppel fedett 10 mtr. fásznál eladó Hatvan 41. 1257

HASZNÁLT

RUHA — CIPO

Egy tiszta új szmoking öltöny alkalmi áron el-adó. Cím: Somogyi és Gaál szabóság. József kir. herceg u. 1. Bika-bérház. 199 v. v.

Sötétkék intézeti téli-kabát és ruha eladó. Csapó 78. 1295

Perzsabunda, kiváló minőségű, erősebb ter-metre privátnak eladó. Piac 43. II. udvar IV emelet 6. 1234

Fekete zakóöltöny, tel-jesen új, angol szövet, magas fiatalembernek eladó. Miklós 21., ke-resztépilet. 1248

Barna női bunda eladó. Kandia 7. 1. ajtó. 1277 vv.

INGÓSÁG VÉTEL

Legmagasabb áron ve-szünk ezüst és alpacca evőkészleteket, régi ék-szereket, mindennemű szőnyeget, régi órá-kat, díszlárgyakat, fest-ményeket, bútorokat stb. Ingóságközvetítő, püspöki palota, Tele-phon 37-99. 1131 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Gázkályha úriszobába, vagy irodába igen al-kalmas, egy 63 darab-ból álló egészen új or-vosi műszerek, egy prizmás látszó alkalmi áron eladók. Ingóság-közvetítő, püspöki bér-palota. 669

Jó nagykapu, ajtó, ab-lakok eladók Varga 22. 652.

2 darab nagyobb mé-re-tű ablak olcsón eladó. Hajó 8. Rozsos. 1287

Ócska téglá, nagyobb mennyiség van eladó a helyi vasút udvarán. — Ugyanott lehet érdekelődni. 1301

Kétsütős vaskályha 18 pengőért, torontáli sző-vőszék eladó. Meszera 19. 1296

Városi bunda, nagy asz-tal, káposztasróf, ablak-ráma, gerenda eladó. — Bundi 9. 1230

Fehér zománcos fűrdő-kád és egy szűretelő kád eladó. Szabolcs 8. 1236

Télikabát 10 éves fiúra. 36-os női csizma és kályhaesővek eladók. Kút 68. Megtekinthető délelőtti 11-től délután 4 óráig. Kétszer kell cse-ngelni a kapun. 1314

Télikabát 10 éves fiúra. 36-as nő csizma és kály-haesővek eladók Kút u-cca 68 sz. 1234

Boroshordók, káposz-tásnak is jók. 40 hektó eladó. Petőfi tér 3. 1259

Eladó Vezuv kétaknás 301-es fekete zománc-ozott samottos kályha. Szeder 2. 1258

Eladó Wertheim-kasz-sza, irodabútor, három-ajtós szekrény, automa-ta billiárdasztal, háló-szoba, varrogép, kony-habútor, kombinált szekrény, különféle bú-torok, gyermekágy, tü-kör. Csapó 16. Kereszt-épilet. 1254

Zongora, sülyesztett varrogép, írógép eladó. Záló ház, Hunyadi 14. 1253

Írógép jó állapotban el-adó. Cím a kiadóhiva-talban. 1272

Gumicső, piros, alig-használt, 11 méteres, középvaslag eladó. Ma-goss György tér 12. Fű-szerüzlet. 1267

Vasutas bélelt köpeny, posztónadrág, kabát, felöltő, kiskabát, ágy-éjjeli szekrény, kályha eladó Bánffy 6. Hun-gária malom mellett. 1266

Eredeti Pataky képek eladók. Megtekinthetők hétköznap délután 3—5 és vasárnap 10—1 órá-ig. Simonvi út 25. 1262

Fekete férfi télikabát, női télikabát, iróasztal, fali tükör. Kassa út 2. 1285

Zománcozott kályha, villanymotor, transzfor-mátor, kályhaellenző, vas ruhaprés eladó. Ko-lozsvári, Dégenfeld tér 2. 1279

GAZD. TERMÉNYEK

Rozs- vagy búzaszalmát keres megvételre 49. hov. kiegészítő kiren-deltség gazdasági hiva-tala, Debrecen, Piac u. 81. vv.

Eladó 40 mázsa cukor-és takarmánycukorrépa a város alatt, köves út mellett. Értekezni fű-szerüzletben, Márton Kálmán 1. 1235

GAZD. ESZKÖZÖK

Egy traktor, porlasztó és egy tengely, kézi szá-bályozó eladó. Nyugati 32. 1270

Eladó 4 drb 600x21 bal-longumi tömővel kifo-gástalan állapotban. — Ugyanott egy fúvott gumis stráfkoesi kifo-gástalan gumikkal, fő-kellékekkel. Jánosi szij-gyártó. Hajdúhadház. 1247

INGATLAN FORGALMI IRODÁK

Balázs Andor ingatlan-iroda, Rákosi Jenő u. 5. Eladók: Méliusz tér 9. szám 40.000. Homok u. 109. szám 16.500. Mes-ter uccai részen nagy-telkű szép ház 34.000. Kút ucca 10. szám 15.000. Boldogfalva u. 3. szám háromszobás családi ház azonnal be-költözhető 30.000. Kas-sa útán háromszobás úrilakás adómentes 25.000. Árpád térnél kétszobás és 2x1 szobás 14.500. 861

ELADÓ HÁZ

Homokertben kilenc-százötös gyümölcsös szoba-konyhával bels-őre elcsélltető. Ráfi-zetek. Gépüzlet, Royal-épület. 1135

A fűrdőhöz közel, Sám-soni út 35. ház udvar és a Szurmay u. 12. sz. szép fekvésű telek el-adó. Kiss Mihály városi végrehajtó. Hajdúszo-boszló. 790

Eladó Korponay ucca 11. számú családi ház szép gyümölcsös udvar-al és egy vaskályha. 1240

Tanító u. 7. sz. ház el-adó nagy telekkel. Is-tállókkal. Értekezni: Tanító 5. 150

Eladó Hajdúböször-ményben az Iparoskőr tulajdonát képező Jó-kai Mór u. 4. számú ház. Központon, nagy-teremmel, alkalmas le-rakati raktár, vagy gyár részére. Bővebb felvilá-gosítást az elnök, Szabó Pál szűcsmester nyújt. Tisza István u. 16. 726

Családi ház eladó vagy kiadó, esetleg városi la-kással elcserelem. Szil-vásújfalusi 5., faraktár mellett. 1276

FÖLDBÉRLET

Ondódon, Czuczában 3 hold föld kiadó. Érte-kezni Jókai 14. 1261

ELADÓ FÖLD

Jó fekete föld 30 ka-tasztrális Biharban el-adó. Értekezni Piac u. 68. II. emelet 3. 847

ELŐ ALLAI

Szimentáli hatéves bő-tejtű tehén eladó Hon-védtemető u. 6. 1211 v.v.

55 drb angóranyúl mo-dern ketrekekkel elköltö-zés végett olcsón eladó. Feldmann László, Föld-es. 1282

Komondorkölyök eladó. Miklós 32. 1281

Beosztásos felol-tós PÁLFI JÓZSEF
Kiadóhivatalban
97. SZIGETHY GYULA
Igazgató
Küldje az anyagot a
SZIGETHY KÖNYV-és LAPMÁSO
RESZVÉNYTÁRSASÁG
Felol-tós nyomdárában
SZIGETHY KÁROLY.